

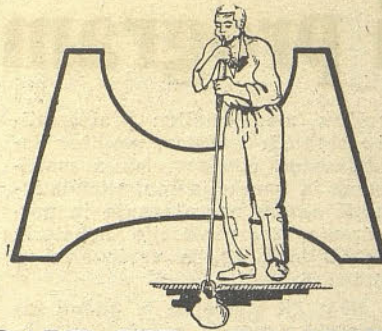
Stakla

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XII.

Hrastnik, 11. 10. 1976

St. 10

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidović Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik, Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Stakla« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišej: AERO kemična in grafična industrija. Casopis oprošten davka (St. 421-1/72).

Prisotnost naše tovarne na Jesenskem zagrebškem velesejmu

Letošnji zagrebški velesejem je proglašen za jubilejnega — 65-letnica prve sejske prireditve v Zagrebu, in 20-letnica razstavljanja na današnjem prostoru na dšni obali Save. Tudi naša tovarna

sejma, da tako veliko število držav v razvoju prav na tem sejmu išče kontaktne stike z razvitimi.

Namen vseh udeležencev in tudi naše tovarne ni samo v tem, da obiskovalci velesejma občudujejo

velik obisk domačih kupcev je dokaz, da so naši proizvodi cenjeni in iskani na domačem tržišču.

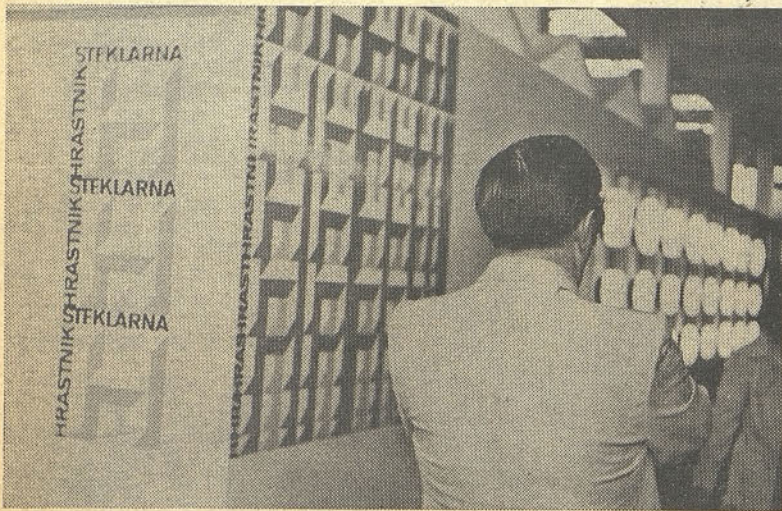
Tudi obisk tujcev je bil na letošnjem zagrebškem velesejmu doslej največji. Pojavili so se novi kupci, ki so se po obisku na velesejmu tudi oglasili v naši tovarni, kjer smo jim laže prikazali izdelke, ki jih želimo izvažati. S kvaliteto naših izdelkov so bili zadovoljni, na spisek izdelkov namenjenih za izvoz pa smo dali samo tiste izdelke, za katere smo lahko določili obojestransko sprejemljive prodajne cene. Vsi novi tuji obiskovalci so se zanimali za naše razsvetljavno steklo in steklo za široko potrošnjo. Odločitev v sanacijskem programu, da za obdobje

6. serija »Triglav« — 4 kozarci: pivo, vino, vino, žganje, bogatejša noga, zgornji del iz serije »Hrastnik«.

7. serija »Claudija« — 4 kozarci: pivo, vino, vino, žganje.

Kozarci so bili razstavljeni v komercialnem pakiranju, to je v kartonskem ležišču prevlečenem s PVC folijo.

Večina obiskovalcev je najbolje ocenila serijo »Jadran« in če bi lahko verjeli njihovim izjavam, bi za domače tržišče izdelovali samo to serijo, vendar do dokončnih naročil ni prišlo, tudi ocene, koliko bi jih v letu 1977 kupili, niso bili sposobni dati. Zato bomo v prvi polovici meseca oktobra obiskali vse važnejše kupce na jugoslo-

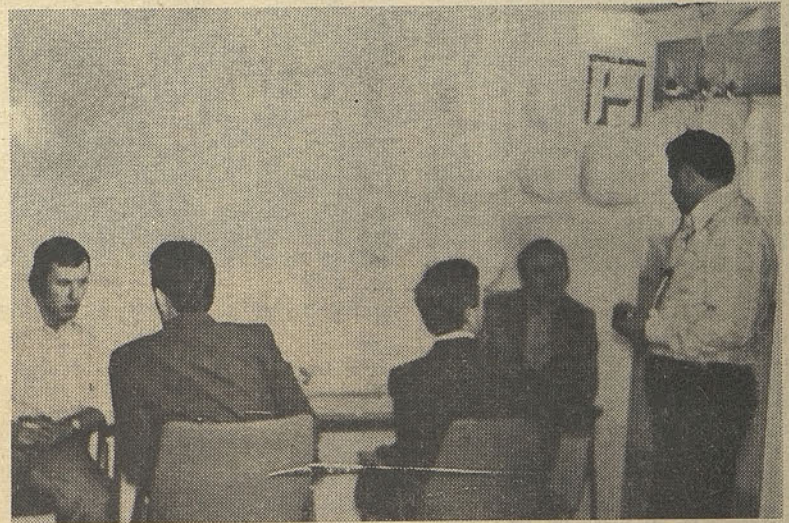

Naš razstavni prostor na zagrebškem velesejmu: razstavljeni plafonjere

je prisotna vseh 20 let na novem zagrebškem velesejmu. Pokrovitelj jubileja je bil predsednik republike Josip Broz Tito, ki je vedno najdražji gost zagrebškega velesejma.

Na letošnjem zagrebškem velesejmu je sodelovalo 6310 razstavljalcev iz 60 držav in od tega je bilo 5000 razstavljalcev iz tujine. Potrebno je poudariti prisotnost 34 držav v razvoju, kar je največja udeležba doslej. Prav tu je poudariti pomembnost zagrebškega vele-

dosežke proizvajalcev, temveč predvsem v poslovnosti. Število obiskovalcev že obstoječih poslovnih partnerjev je bilo precejšnje, tako da so bili večkrat vsi trije prostori za razgovore zasedeni. Med novimi domačimi obiskovalci je tudi kupec, ki predvideva nakup izdelkov za široko potrošnjo za čas enega poslovnega leta v vrednosti 1,5 stare milijarde dinarjev. Prvo naročilo tega kupca je že odpeljal kamion s prikolico. Tako

Notranji del razstavnega prostora na zagrebškem velesejmu

1976/1977 ostanemo pri obstoječem asortimanu, je bila pravilna.

Za 1. 1. 1977 je predviden ponovni zagon linije za proizvodnjo kelihov, zato smo posebno skrb na tem velesejmu posvetili ponudbi izdelkov, ki jih nameravamo proizvajati na tej liniji in jih plasirati na jugoslovansko tržišče. Pri ponovnem zagonu bi bil proizvodni program sestavljen iz naslednjih serij, ki smo jih razstavljali na velesejmu.

1. kompletna že obstoječa serija 1601 do 1607,
2. kozarec whisky in long dring, dopolnjena s kozarci 1,5 dcl,
3. kozarec za pivo 1609 0,4l,
4. serija »Jadran« — 4 kozarci: pivo, vino, vino, žganje,
5. serija »Hrastnik« — 4 kozarci: pivo, vino, vino, žganje. Noge iz obstoječe serije 1601—1607,

vanskem tržišču in na podlagi teh zaključkov izdelali proizvodni program za leto 1977.

Udeležili smo se tudi dneva jugoslovanske industrije stekla in keramike, ki ga organizira zvezna gospodarska zbornica že nekaj let. Program je vseboval samo en referat »uporaba formilita in ornamentnega stekla«, ki ga je podal predstavnik tovarne ravnega stekla iz Pančeva ter podelitev priznanj za dobro oblikovane proizvode iz stekla in keramike.

Mnenja in želje večine navzočih so bila v cilju bogatejšega programa dneva jugoslovanske industrije stekla in keramike v letu 1977. V prihodnjem letu naj bi se tudi ocenjevalo razsvetljavno steklo, kjer bomo našli mesto tudi mi kot največji proizvajalci svetlobnih teles v Jugoslaviji.

Izdelki steklarne Hrastnik, razstavljeni na zagrebškem velesejmu

Sanacijski program steklarne Hrastnik

Svet Zveze komunistov Steklarne Hrastnik je po deveturni razpravi podprl spredlog sanacijskega programa Steklarne Hrastnik in ga kot takšnega z manjšimi pripombami predlaga v nadaljnjo obravnavo osnovnim organizacijam ZK po TOZD in zborom delovnih ljudi v kolektivu.

Zakaj? Na zadnjih problemskih konferencah članov ZK steklarne Hrastnik je bila postavljena naloga poslovnemu odboru OZD Steklarne Hrastnik, da zaradi kritičnega stanja o podjetju izdela predlog sanacijskega programa podjetja.

V uvodu predloga sanacijskega programa je zapisano:

Zaključni račun za leto 1975 je dokončno potrdil zmanjšanje akumulativne sposobnosti OZD Steklarne Hrastnik. To upadanje je postalo intenzivnejše z nastopom energetske krize v letu 1973. V drugi polovici tega leta je prišlo do izredne podražitve goriva in nekaterih surovin, ki jih uporabljamo v velikih količinah.

Porast proizvodnih stroškov smo skušali nadoknaditi z višjimi prodajnimi cenami, kar smo lahko dosegli na domačem trgu. Zunanje tržišče, na katerega prodamo znaten del proizvodnje, pa tako velikih povišanj cen ni sprejelo, stimulacija izvoza pa razlik med cenami na domačem in zunanjem tržišču še zdaleč ne pokriva.

Na zmanjšanje akumulacije je vplivalo tudi večkratno povišanje cen embalaže, ki predstavlja dober del naših stroškov. Poleg navedenih faktorjev, na katere ne moremo vplivati, pa tudi naše delo ni bilo vselej tako, da bi nastalo situacijo ublažilo do največje možne mere. Poslabšanje delovne discipline je vplivalo na zmanjšanje produktivnosti dela. Tako je narasel proizvodni odpadki vseh vrst (napaka stekla, napaka dela, odpadki pri avtomatih, ostali lo-mi).

Upadanje akumulativnosti nam je onemogočilo izplačevanje osebnih dohodkov v enaki višini kot v drugih dejavnostih. Posledica tega je bilo odhajanje kadrov vseh izobrazbenih struktur. Odhajanje kadrov je imelo za posledico zmanjševanje števila brigad v TOZD I, poslabšanje strokovnosti v TOZD II. in kritično delo nekaterih strokovnih služb.

Veliko smo si obetal od nove proizvodnje kelihov. Zaradi težav pri prodaji smo jo morali začasno ustaviti. Zaloge kelihov in ostali stroški v zvezi z investicijo v to linijo je situacijo še poslabšalo.

Poleg navedenih vzrokov, ki so bistveni, je prav gotovo še več manjših, ki skupno povzročajo stanje, v katerem se nahaja OZD Steklarne Hrastnik. OZD Steklarne Hrastnik je kolektiv s stoletno tradicijo, ki je uspel prebroditi marsikatero težavo. Njegov pomen za Hrastnik in širšo družbeno skupnost ter ne nazadnje za socialno varnost zaposlenih in njihovih družin obvezuje vse člane delovne skupnosti, da z vso resnostjo in odgovornostjo pristopijo k izvajanju stabilizacijskega programa.

Svet Zveze komunistov Steklarne Hrastnik je obširno obravnaval vsa poglavja stabilizacijskega programa, ki zajemajo v glavnem vse

rešitve, med ostalim: problematiko obratnih sredstev, ureditev dohodkovnih odnosov, izbira asortimana in korekcija cen, stimulativnejši sistem nagrajevanja in normiranja, reorganizacijo nekaterih TOZD in služb, in varčevalne ukrepe.

Svet ZK steklarne je podprl sanacijski program z manjšimi dopolnitvami, ki se naj vnesejo po dokončno zaključeni razpravi v družbenopolitičnih organizacijah

in zborih delovnih ljudi v kolektivu.

Svet ZK steklarne Hrastnik obvezuje vse člane Zveze komunistov Steklarne Hrastnik, da se aktivno vključijo v realizacijo zastavljenega programa sanacije podjetja.

Člani delovne skupnosti bodo z vso problematiko obširno seznanjeni na zborih delovnih ljudi, kjer se bodo lahko tudi aktivno

vključili v razpravo glede pravilnosti zastavljenega programa.

Zaključek razprave na svetu Zveze komunistov Steklarne Hrastnik, kateremu so prisostvovali tudi vsi člani poslovnega organa in predstavniki družbeno političnih organizacij, je bil, da je to edina rešitev, da kolektiv Steklarne Hrastnik postane zopet eden od boljših v okviru naše regije.

rigo.

Zasedanje skupščine SOZD v ustanavljanju v Hrastniku

V sredo 15. 9. 1976 je bila v Steklarni Hrastnik 2. seja skupščine SOZD v ustanavljanju, kjer so bile prisotne delegacije Steklarne BORIS KIDRIČ iz Rogaške Slatine, Steklarne BORIS KIDRIČ TOZD Slovenska Bistrica, TIKE iz Trbo-

jeti ustrezno oblikovano pismeno gradivo.

Drugi odstavek pa se spremeni, in sicer:

Vsaka razprava mora biti zaključena s sklepom, iz katerega je razvidno:

4. Pogodbo z Zavodom za napredek gospodarstva podpiše Steklarne Hrastnik.

5. Do prihodnje seje skupščine naj komisije pripravijo celotno gradivo, da se dopolni z delom, ki ga je opravil v tem času ZNG iz Celja in ga posredujejo skupščini v nadaljnjo razpravo in potrditev.

6. Prihodnja seja skupščine bo konec meseca oktobra v TIKI v Trbovljah.

Do prihodnje seje bodo imele komisije pripravljene konkretne naloge, ki so jih izvršile in ki jih še morajo, zato bo ta seja skupščine še bolj živahna in zanimiva.

Tajnik skupščine
Aleksandra Laznik

Delegati ostalih podjetij na 2. seji skupščine SOZD v Steklarni Hrastnik

velj, SIJAJA iz Hrastnika ter iz Steklarne Hrastnik. Na seji sta bila tudi predstavnika Zavoda za napredek gospodarstva iz Celja.

Na seji so se odvijale živahne razprave, katerih glavni namen je bil čimbolje urediti skupno poslovanje tako na domačem kot na tujem tržišču.

Na seji pa so bili tudi sprejeti naslednji sklepi:

1. Spremeni se 3. člen poslovni-ka, in sicer se prvi stavek glasi:

Pred vsakim zasedanjem kateregoli organa morajo delegati pre-

31. člen ostane nespremenjen.

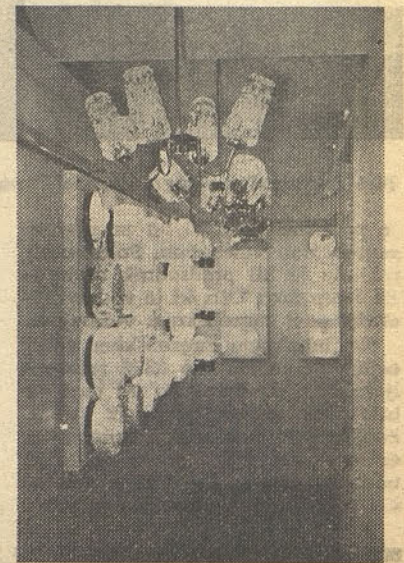
Poslovnik je bil sprejet s spremembo v 3. členu.

2. Člani skupščine so potrdili dosedanji način dela, ki ga je opravil Zavod za napredek gospodarstva iz Celja, ter da svoje delo do prihodnje seje bolj konkretno pripravijo.

3. Skupščina je na svoji seji izvolila tajnika skupščine, ki bo opravljala vsa tehnično-administrativna dela. To delo je honorirano.

Delegati Steklarne Hrastnik na drugem zasedanju skupščine SOZD v ustanavljanju

Razsvetljavna telesa, izdelki steklarne Hrastnik, na žalost skriti očem številnih obiskovalcev zagrebškega velesejma, razstavljeni predvsem za trgovske potnike

ZAHVALA

Kot upokojenec Steklarne Hrastnik se zahvaljujem svojim bivšim delovnim tovarišem iz TOZD IV. Steklarne Hrastnik, ki so mi omogočili desetdnevno preventivno letovanje v počitniškem domu Steklarne Hrastnik v Bohinju! Še enkrat najlepša hvala.

Franc Koritnik
cesta H. Debelaka 4, Hrastnik

Štipendiranje iz združenih sredstev

Izvršni svet skupščine občine Hrastnik je na seji 3. septembra 1976 med drugim obravnaval tudi informacijo o novostih na področju štipendiranja iz združenih sredstev. Iz te informacije povzemamo naslednje:

Skupna komisija udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov na ravni republike, ki med drugim v interesu udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju določa razdelilnik sredstev za solidarnostno pokrivanje potreb štipendiranja iz združenih sredstev, je na svoji 5. seji dne 30. 6. 1976 obravnavala informacijo o obračunu združenih sredstev za obdobje

januar-maj 1976. Ugotovila je, da zbrana sredstva ne zadoščajo za pokritje vseh potreb. Zato je sprejela ustrezne sklepe za rešitev te situacije, ki pa so pomenili za precejšnje število študentov ukinitve štipendije, za nekatere pa zmanjšanje štipendije v času letnih počitnic.

Omenjeni sklepi so:

1. Pri razdeljevanju sredstev za mesec junij 1976 se upoštevajo potrebe skupnih komisij, odstotno zmanjšane za razliko med razpoložljivimi sredstvi in obveznostmi do korektur (sem so vključeni utemeljeni zahtevki glede na nižjo realizacijo razpoložljivih sredstev), kar

predstavlja 1/3 celotnega zneska teh korektur. Po tem izračunu prejme vsaka skupna komisija okrog 70 % planiranih potrebnih sredstev v juniju.

2. Skupna komisija na ravni republike je glede na razpoložljiva sredstva sklenila, da se morajo občinske skupne komisije aktivneje vključiti v usmerjanje študentov iz združenih sredstev v kadrovske štipendiranje.

3. Skupne komisije naj pri preverjanju o upravičenosti do štipendije iz združenih sredstev postopajo individualno glede na materialni položaj učenca oziroma študenta, skladno z razpoložljivimi sredstvi.

4. Vsem študentom iz združenih sredstev, ki prejemajo do 500.— din štipendije, se leta preneha izplačevati od vključno junija dalje. To pa ne velja za študente, ki prejemajo razliko med kadrovske štipendije in štipendijo iz združenih sredstev. Ta sklep je bil utemeljen s predpostavko, da ta znesek štipendije ne predstavlja pomembnega vira za študenta.

5. Štipendistom, ki stanujejo v domovih, se zmanjša štipendija v juliju in avgustu za 650.— din, študentom, ki se vozijo, pa za 200.— dinarjev.

6. Učencem ki ne izdelajo razreda iz neopravičenih razlogov, je treba štipendijo takoj ukiniti. Prav tako je podaljševanje absolventskega staža opravičljivo le v izjemnih primerih (dolgotrajna bolezen). Tistim učencem in študentom, ki so končali šolanje, se v juliju ukine štipendija iz združenih sredstev.

7. Skupna komisija na nivoju republike je za območje, ki ga zajema Samoupravna skupnost za zaposlovanje Ljubljana (18 občin), objavila skupen razpis štipendij v časopisu Delo. Rok za sprejemanje prošnje s kompletno dokumentacijo je za srednješolce 30. september, za študente pa 31. oktober 1976. Vloge zamudnikov se bodo obravnavale šele v januarju 1977.

Skupna komisija za štipendiranje občine Hrastnik je obravnavala navedene sklepe in sprejela ustrezne odločitve. V skladu s tem je ukinita štipendija 30 študentom. Petim študentom je na osnovi naknadnega obvestila skupne komisije na nivoju republike, da naj pri odločanju o zadrževanju oziroma zmanjšanju štipendij iz združenih sredstev, skupne komisije v občinah rešujejo primere individualno, omogočila nadaljnje štipendiranje, 97 študentom je znižala štipendijo med počitnicami, 26 študentom je ukinita štipendija zaradi negativnih učnih uspehov. Šolanje je končalo 19 študentov srednjih šol, od katerih želijo študirje nadaljevati študij, devet se jih je zaposlilo na območju občine Hrastnik, dva sta odšla izven občine, kjer sta prejemale kadrovske štipendije, dva še iščeta zaposlitev, eden pa ni uspešno opravil zaključnega izpita.

Po stanju v mesecu avgustu je prejemale štipendijo 114 študentov. Vsi študenti so bili s sklepi 5. seje skupne komisije na ravni republik pismeno seznanjeni.

Finančna situacija skupne komisije za štipendiranje v občini Hrastnik se je sicer nekoliko izboljšala, vendar še vedno ni zadovoljiva.

Podpisnice samoupravnega sporazuma o štipendiranju zdaj nekoliko bolj redno nakazujejo dogovorjena sredstva za štipendiranje. Tako so v prvih sedmih mesecih letos skupno vplačale 682.123.— din, to je 43,2 % od celotnega plana. To torej pomeni, da znaša izpad v dohodkih od delovnih in drugih organizacij 237.850.— din ali 15,1 %. Levji delež izpada gre na račun Steklarne, ki za leto 1976 še ni ničesar nakazala (je pa letos vplačala 100.000.— din na račun leta 1975), deloma pa tudi zato, ker so nekatere podpisnice v zamudi z vplačilom za en mesec ali dva, dve pa celo za tri mesece.

Skupno je bilo v sedmih mesecih letos izplačanih štipendij v znesku 1.289.395.— din, to je za 600.000.— din več, kot smo zbrali sredstev od podpisnikov. Da pa so bile štipendije kljub temu izplačane, je tukajšnja komisija za štipendiranje v tem obdobju prejela 600.000.— din iz solidarnosti. Pri tem je treba poudariti, da je naša komisija tako izčrpala za 95,5 % planiranih sredstev iz solidarnosti. To pa obenem pomeni, da bodo vse podpisnice morale izpolniti svoje obveze do združenih sredstev za štipendiranje, sicer bodo nastopile resne težave pri nadaljnjem štipendiranju.

Izvršni svet skupščine občine Hrastnik je ob navedeni informaciji prišel do zaključka, da bo morala skupna komisija za štipendiranje v občini Hrastnik vztrajati na dosledni izpolnitvi samoupravnega sporazuma pri vseh podpisnikih, če bo hotela izpolniti obveznost na področju štipendiranja, pri čemer ji bo potrebna podpora tako izvršnega sveta kot tudi družbenopolitičnih organizacij. Franja Zupančič

REVIJA MLADIH-VRATA V DANES IN JUTRI

Revija M vsak četrtek prinaša aktualno in zanimivo branje, ki bo prav gotovo zanimalo vsakega mladega človeka, torej tudi tebe.

Revija M redno spremlja kulturna dogajanja, predstavlja mlade ustvarjalce in njihova dela. Posebno mesto je v reviji namenjeno filmu, pa športu in glasbenemu dogajanju pri nas in v svetu. Revija se loteva tudi perečih problemov mladih in širših družbenih vprašanj ter po svojih močeh prispeva k njihovu reševanju.

V posameznih številkih, ki so pisane izredno privlačno, revija posreduje kar največ poglobljanja v sodobna politična in družbena dogajanja in o delu ZSMS. V reviji in v LO prilogah PRIZME poskuša revija to informacijo posredovati na vedno znova svež novinarski način. Skupaj z marksističnim centrom pri RK ZSMS pa pripravlja posebne številke prizme, namenjene kot pomoč pri novem predmetu v srednjih šolah: samoupravljanje s temelji marksizma.

V reviji M boste znova prebrali Mlada pota in lahko sodelovali v tej literarni prilogi, ki je doslej dala že veliko znanih pisateljev.

VABIMO TE, DA SE VPIŠEŠ MED NAROČNIKE REVIJE MLADINA.

Sodelujmo v akciji

Akcija posojila za ceste se počasi bliža koncu. Tudi v OZD Steklarne Hrastnik smo zbrali že kar lepo vsoto, ki pa nikakor ne sme biti zadnja. Zato vsi tisti, ki še niste vpisali, pojdite na vpisna mesta in

tudi sami prispevajte delež za naše ceste.

Vsakdo vidi, da so ceste slabe, pa naj se takrat tudi spomni, da sam ni prispeval ničesar, da bi se te ceste popravile.

Sicer pa je stanje po TOZD naslednje:

A	Štev. zaposl.	Štev. vpisn.	%	Potrebni znesek	Vpisani znesek	%
TOZD I.	737	440	59,70	1.000.000	649.720	64,97
TOZD II.	321	302	94,08	440.000	426.281	96,88
TOZD III.	76	64	84,21	83.000	70.770	85,27
TOZD IV.	94	90	95,74	170.000	163.100	95,94
TOZD V.	123	119	96,75	210.000	202.710	96,53
TOZD VI.	30	30	100,0	29.000	29.450	101,55
DSSS	301	200	66,45	400.000	290.510	72,63
OZD	1.682	1.245	74,02	2.332.000	1.832.541	78,58

V občini Hrastnik pa je stanje naslednje:

Štev. vpisanih	Potrebni znesek	Vpisani znesek	%
4.308	6.327.049	6.990.270	110,48

S tem, ko bomo vpisali posojilo, pa bomo pripomogli k hitrejšemu razvoju prometa v naši republici in pa tudi marsikatere lokalne ceste

bodo dobile novo obliko. S tem pa bomo tudi pokazali pripravljenost, da z našimi posojili prispevamo za hitrejši razvoj naših cest.

Tovarišice iz drugih republik, zaposlene v neposredni proizvodnji, so se množično odzvale pri vpisu posojila za gradnjo cest

UPRAVLJALNO-POSLOVODNI INFORMACIJSKI SISTEM V PRIMERIH INDIVIDUALNE PROIZVODNJE

Avtomatizirana obdelava podatkov nam daje vse večje možnosti za spremljanje proizvodnega procesa z raznih vidikov. V začetnih stopnjah uvajanja avtomatizirane obdelave podatkov je bil glavni cilj prenos množičnih obdelav na avtomatizirano, medtem ko je trend današnjega razvoja AOP usmerjen v maksimalno izkoriščenost sredstev za AOP.

Oblika proizvodnega procesa je eden izmed glavnih dejavnikov, ki vplivajo na možnost organiziranosti in avtomatiziranosti samega procesa, kajti nemogoče je definirati en sam projekt spremljanja proizvodnega procesa hkrati za serijsko in individualno proizvodnjo. Za serijsko proizvodnjo so izdelani razni standardni modeli za spremljanje proizvodnega procesa, ki jih lahko neposredno ali z manjšimi spremembami prenašamo v prakso. Te modifikacije spremljaajočega poslovno-informacijskega sistema pa ne moremo privediti za individualno proizvodnjo, ker so ob vsakem lansiranju novega proizvoda pojavljajo novi problemi, katerih rešitve niso pogojene z enotno opredeljenimi sistemskimi rešitvami.

Znano je, da nastaja za individualno proizvodnjo vedno nova tehnološka dokumentacija, da se vedno znova označujejo potrebni tehnološki postopki, tako da v praksi ne more nastopati neka standardna rešitev oziroma uporaba sličnega poslovno informacijskega sistema.

Ker imamo opravka z neko enkratno opredeljenostjo več proizvodnih dejavnikov, lahko smatramo izgradnjo celotnega informacijsko-poslovnega sistema kot projekt.

Glavni cilji pristopa in izgradnje takšnega informacijskega sistema so predvsem nove, učinkovitejše poslovne informacije, katere potrebujemo za uspešno urejanje, upravljanje in odločanje v naših organizacijah združenega dela. Izgradnja takšnih informacijskih sistemov pa je zapletena in dolgotrajna naloga, katero pa je mogoče uspešno reševati s pomočjo temeljnih, delnih poslovnih informacijskih sistemov.

In kaj je informacijski sistem? To je urejena povezava ljudi, stvari, načinov in metod, ki teži k skupnemu cilju — zadovoljiti informacijske potrebe.

V praksi se vsak dan srečujemo z množico informacij, prirejenih za poslovno raven, zanemarjamo pa posebej prirejene informacije za samoupravno raven. Te informacije morajo biti enostavne in razumljive, kajti le tako vemo pritegniti k splošni informiranosti tiste dejavnike, ki nimajo stikov s poslovno terminologijo.

Poleg že navedenega cilja — postopnega in programiranega uvajanja poslovnih informacij za samoupravne in poslovodne odločitvene ravni — pa ima projekt UPIS (upravljalno poslovodni informacijski sistem) še cel spekter ciljev:

- izboljšave v poslovanju, ki bodo posledica urejenosti na področju tehnologije in načrtovanja,
- izgradnja bogate baze podatkov,
- enotnost virov informacij,

— izločitev ročnega in ponavljajočega se dela pri rutinskih poslih z množico podatkov,

— dolgoročno usmeritev delovne organizacije na področju uvajanja avtomatizirane obdelave podatkov ne glede na lastništvo računalniške opreme, itd.

Celoten projekt ima kot sestavne elemente smiselne celote, katere tvorijo posamezni informacijski sistemi, ki so povezani preko baze ali banke podatkov. Tako tvori jedro takšnega projekta izgradnja in vzdrževanje baze podatkov, katera se postopoma izdeluje po posameznih, delnih rešitvah avtomatizirane obdelave podatkov. Baza podatkov vsebuje različne datoteke, to je zapise o posameznih poslovnih dejavnostih (npr. baza podatkov za proizvodno-tehnološki informacijski sistem vsebuje na magnetnih diskih zapisane naslednje podatke: kosovnice, tehnološki postopki, standardi, klasifikacija, cenik operacij, stanje zaloga, proizvodi, mate-

rial, osnovna sredstva, delavci itd.).

V celotnem upravljalno-proizvodnem informacijskem sistemu nastopajo v večini primerov naslednji informacijski podsistemi:

1. izgradnja in vzdrževanje baze podatkov
2. proizvodno-tehnološki informacijski sistem
3. plansko-proizvodni informacijski sistem
4. stroškovno-proizvodni informacijski sistem
5. računovodsko-knjigovodski informacijski sistem
6. finančno-bančni informacijski sistem
7. kadrovsko-socialni informacijski sistem.

Ker smo v naši delovni organizaciji šele na začetni stopnji uvajanja avtomatizirane obdelave podatkov, saj je prvi pogoj za uvajanje AOP strokovni nivo kadrov za AOP, smo si kot prvi cilj AOP zastavili obračun osebnih dohod-

kov delavcev v naši delovni organizaciji. Kratkoročni program uvajanja AOP pa bi pri nas spadal v informacijski podsistem 5, to je računovodsko-knjigovodski informacijski sistem. V sklop tega podsistema spadajo še naslednje delne obdelave:

- obračun osebnih dohodkov
- obračun materiala
- obračun osnovnih sredstev.

Kratkoročni program uvajanja AOP v naši delovni organizaciji zajema leta 1977-1978. Glede na to, da v naši delovni organizaciji nimamo ustreznih kadrov za AOP, nam je v veliko pomoč računski center IBT Trbovlje, s katerim sodelujemo pri pripravljanju podatkov za AOP. V prihodnjem obdobju pa pričakujemo ustanovitev skupnega računskega centra za zasavsko regijo, ki bo imel nedvomno velik doprinos k uvajanju avtomatske obdelave podatkov v zainteresiranih delovnih organizacijah v Zasavju. Adi Zaletel

Avtomatska obdelava podatkov

Kratkoročni program uvajanja avtomatske obdelave podatkov je v naši delovni organizaciji razdeljen na več razvojnih stopenj obdelave podatkov.

I. STOPNJA — 1976-1977.

1. Izobraževanje strokovnih kadrov za avtomatsko obdelavo podatkov obsega naslednje faze:

a) strokovno izobraževanje organizatorja za AOP z osnovami elektronske obdelave podatkov v letu 1976 v računskem centru IBT Trbovlje in v šolskem centru za izobraževanje organizatorjev in programerjev Radovljica za firmo IBM.

b) Tečaj za luknjačico na luknjalniki kartic v računskem centru IBT, Trbovlje.

2. Začetna stopnja obdelave podatkov zajema vrsto parcialnih obdelav: zapis matičnih števil delavcev, šifrant delavcev, obračun kredita in drugih odtegljajev, ki niso vezani na vrednost točke pri obračunu osebnih dohodkov. Rok za obračun kreditov na računalniku IBM 1130 v IBT Trbovlje je 15. november 1976.

3. Obračun osebnih dohodkov delavcev po posameznih TOZD — postopoma. Obračun za delavce v DSSS do 15. 1. 1977, nato postopoma prehod na računalniško obdelavo osebnih dohodkov za delavce drugih TOZD.

Rok 15. 6. 1977.

4. Potrebe po povečanju službe za AOP so pogojene z rastočim številom obdelav. Za uspešno delovanje službe in uspešno opravljanje obdelav I. stopnje mora služba za AOP razpolagati z 1 organizatorjem za AOP, 1 programerjem in 1—2 luknjačicama, ki opravljata tudi vse administrativne posle (vnašanje podatkov v obrazce za luknjanje).

II. STOPNJA — 1977-1978.

Ker se je v zasavski regiji že prej kazala potreba za sodelovanje na področju AOP med posameznimi podjetji, tečejo sedaj sklepne priprave pri ustanavljanju skupnega računskega centra, v katerem bodo

zdrževale sredstva vse zainteresirane delovne organizacije za nabavo novega računalnika. Cilj ustanovitve skupnega računskega centra, katerega članica bo tudi naša delovna organizacija, so jasni:

a) sodelovanje pri razvijanju organizacijskih in programskih rešitev za AOP,

b) specializacija strokovnega kadra za organizacijo in programiranje avtomatske obdelave podatkov po posameznih poslovnih področjih,

c) skupno koriščenje kapacitet računalnika po že vnaprej točno določenem obsegu rezerviranih ur za obdelavo.

Program uvajanja AOP v letih 1977-1978 naj bi torej potekal ob vsestranskem sodelovanju pri organizaciji obdelave s skupnim računskim centrom, tako da bi bil vrstni red naslednjih delnih obdelav naslednji:

- zasnova blagovnega obračuna v letu 1977
- zasnova obdelave obračuna materiala v letu 1977

— uvedba blagovnega obračuna konec leta 1977

— zasnova obdelave obračunskih kalkulacij v letu 1978 in uvedba konec leta 1978.

Zavedamo se, da je program uvajanja AOP v naši delovni organizaciji zelo kompleksen, dolgotrajen proces, ki je smelo zastavljen glede na sedanjo situacijo delovne organizacije. Prav zaradi tega pa moramo z dobro usmerjenim in intenzivnim delom ob sodelovanju zunanjih sodelavcev stremeti za realizacijo zastavljenih nalog. Prvi pogoj za uspešnost programa pa je seveda pripravljenost vseh služb in vodstvene strukture podjetja pri prehajanju na nov način pridobivanja poslovnih informacij, kajti zavedati se moramo, da bomo le s hitro, točno in kvalitetnejšo obliko informacij o poslovanju delovne organizacije pripomogli k uspešnejšemu poslovanju in s tem zadovoljevanju naših in družbenih potreb.

Adi Zaletel

Moški pevski zbor DPD Svoboda II pred spominskim drevesom v Stični

Tovariško srečanje članov TOZD 4

Verjetno ni treba ponavljati pomembnosti in vloge sindikata v procesu in razvoju našega družbenega samoupravljanja. Prav tako se tudi danes ne sme sprejemati nič posebnega in pomembnega brez vednosti sindikata. Tako bi vsaj moralo biti. Da je ponekod drugače, pa gre v prvi vrsti grajati posameznike, ki s svojim pristopom in odnosom do sindikata nimajo niti

sreči pa gre za res redke posameznike.

Eno tistih področij, kjer naj bi sindikat odigral pomembno vlogo, je tudi medsebojni odnos in odnos do družbene lastnine. Prvi del tega področja ustvarja prijetno medsebojno tovariško vzdušje, drugi del pa konkretizira delovne uspehe. To pa je tudi eden izmed ciljev stabilizacije.

Upokojeni člani TOZD 4 so bili vabila še posebno veseli

najmanj družbene pa tudi etične odgovornosti. Zakaj pravzaprav tak namig. Predvsem zaradi tistih, in teh na žalost pri nas ni ravno malo, ki se spomnijo na vlogo in potrebo sindikata samo takrat, kadar od njega kaj potrebujejo (ozimnica pa še kakšna malenkost). Vsaka plat medalje pa ima tudi svoje dobre in slabe strani. Zakaj? Vsaka organizacija je močna v tolikšni meri, v kolikšni jo lahko prezentirajo njeni predstavniki in vodstveni kader. Iz tega razloga je prav lahko najti odgovor, zakaj neke sindikat životari in zakaj nekje svojo vlogo uspešno tudi odigrava.

Med tistimi TOZD naše OZD, kjer ima sindikat pomembno vlogo (žal tudi ne še 100%), je prav gotovo TOZD IV. Sindikat v tej TOZD je čutili na vseh linijah življenja, pa čeprav mu nekateri posamezniki s svojim odnosom skušajo omaloževati njegovo pomembnost. No o teh bo treba razpravljati drugače in na drugem mestu. K

V TOZD IV. se tega že dalj časa še kako zavedajo. Zato tudi posvečajo največ pozornosti medsebojnim odnosom, skrbe za športno rekreativno in družbeno življenje. In o tem bi radi nekaj več spregovorili.

Sindikat TOZD IV. že nekaj časa ne prakticira izlete z avtobusi. Denarja za takšen izlet ni, ker že sam prevoz preveč stane. Zato so se odločili za drugo obliko, ki se je mimogrede pokazala za zelo uspešno.

Denar, namenjen za avtobus, združijo z lastnimi prispevki in s tako zbranimi sredstvi organizirajo srečanja v naravi. Na takšna srečanja pa povabijo tudi vse svoje bivše sodelavce, upokojene delavce TOZD IV.

S tako prakso so pričeli preteklo leto. Pozitiven odnos takšnega srečanja je bil razlog, da se je letošnjega srečanja udeležilo že skoraj 3/4 zaposlenih v tej TOZD.

Dobremu počutju je pomagal tudi sveži zrak in še kaj

Srečanje na dan 28. avgusta v Gorah je bilo zares enkratno. Zanj se je IO OOS pripravljaj dalj časa. Zato moramo kar takoj dodati, da je bila organizacija srečanja zares na višku. Srečanje so izkoristili tudi za podelitev priznanj vsem še živim upokojenim članom te TOZD. Priznanja za dolgoletno delo ter krepitev medsebojnih tovariških in samoupravnih odnosov so prejeli Avgust Podlunšek, Franc Koritnik, Milan Grečak, Matija Koritnik I. in Mirko Knez. Priznanja za športne dosežke in razvoj rekreativne dejavnosti pa sta prejeli tudi nogometna in namiznoteniška ekipa TOZD. Teden dni pred srečanjem je sindikat organiziral turnir v malem nogometu, na katerem so nastopile kar 4 ekipe te TOZD. Da je to zares veliko, pove podatek, da se je vsak drugi član TOZD aktivno udeležil turnirja. Po hudih bojih so prvo mesto osvojili strugarji izmene Edija Volfanda, katere vodja je bil Jože Premec.

Na ta način je ekipa osvojila prehodni pokal. Pozabili pa niso

tudi na fair play. Nagrado zanj je dobil Bojan Koritnik.

Skratka, vse je bilo pripravljeno in organizirano tako, da je vsak iz-

Matija Koritnik — Matiče, še vedno čil in vesel, prejema priznanje iz rok predsednika IO OOS TOZD IV. Edija Volfanda

med udeležencev čutil v sebi vsaj kanček zadovoljstva in sproščenosti. To pa ob prijetnem vzdušju, na svežem zraku tudi ni bilo tako težko.

IO OOS TOZD 4 vse priznanje, ostalim TOZD pa v premislek.

Izlet Zveze borcev

Po poteh zgodovine

Zveza borcev TKI Hrastnik je s pomočjo in podporo kolektiva TKI organizirala izlet skozi zgodovinske kraje, ki so v zgodovini NOB odigrali pomembno vlogo: Bihač, Drvar. Na žalost celotnega plana, da bi obiskali tudi slikovito mestecce Jajce in Jasenovac — kjer je bilo v 2. svetovni vojni koncentracijsko taborišče, v katerem so Nemci in Ustaši zverinsko pobijali Srbe, Žide in druge — nismo mogli izvesti, ker zaradi polne zasedenosti hotelov nismo dobili prenočišča.

Izleta so se udeležili borci iz Hrastnika — spodnji del, v Novem mestu pa so se nam pridružili še 4 tovariši iz Dolenjskih Toplic, saj smo s tem mestom pobrateni. Vesela sem, da sem se lahko tudi sama udeležila tega zanimivega izleta.

Pot nas je od Novega mesta vodila proti Metliki in na Karlovac proti Slunju. V avtobusu nas je bilo 42 in vseskozi je vladalo nadvse prijetno vzdušje. Za to so poskrbeli tudi naši sopotniki: tov. Frido, Nande in Binče, njihovim šalam smo se od srca nasmejali. Tako smo v smehu in opazovanju slikovite dežele premagovali številne kilometre. Preizkusili smo se tudi v kvizu znanja na »kvaliteten toaletni papir«. Prepisovanje v skladu z vsemi šolskimi predpisi ni bilo dovoljeno.

Ko smo se vozili skozi vasi v Bosni proti Bihaču, smo opazili, da nosijo ženske krila, ki so zvezana ob nogah in dajejo videz nekakšnih hlač, imenujejo pa se »dimijek«. Zelo zanimivo je bilo tudi spoznanje, da hiše sploh nimajo dimnikov ali pa so zelo majhni.

V Bihaču smo se ustavili. Sprehodili smo se po starem delu tega mesteca z zvonikom na eni strani, na drugi strani tržnice pa je stal minaret, značilnost v arhitekturi teh krajev, ki nas je spremljala vso pot spozi Bosno. V tem delu dobi človek vtis, kot da se je u-

stavil čas, da so v zvoniku še vedno Nemci, da so tu bitke več dni in noči. Toda čas je šel naprej in ljudje tod brezskrbno hodijo po opravkih, svobodni so, to pa je pridobitev NOB — naših narodov in narodnosti. V Bihaču je bilo 26. in 27. novembra 1942 prvo zasedanje AVNOJ-a, ki so se ga udeležili delegati iz vseh delov Jugoslavije. Tu so AVNOJ proglasili za najvišje politično predstavništvo vseh narodov Jugoslavije. V Bihaču je tudi muzej, v katerem so shranjeni dokumenti in fotografije tega pomembnega zgodovinskega dogodka.

Po sprehodu po Bihaču smo se odpravili naprej. Pot nas je nekaj časa vodila ob reki Uni, ki se je leno pomikala dalje. Razdaljo do Bosanskega Petrovca smo ob pemi, ki je donela po avtobusu, z lahkoto premagovali.

Vozili smo se mimo številnih spomenikov, postavljenih v spomin in zahvalo borcem, ki so dali življenje za svobodo. Videli smo tudi ruševine cerkvice, v katero je sovražnik zaprl okrog 400 vaščanov in jih žive zažgal.

Cesta do Drvarja je bila ovinkasta, najprej strmo v hrib in potem navzdol, izza zadnjega ovinka pa se nam je pred očmi pokazala ravnina z Drvarjem, ujeta v obrobne vzpetine, za katere je okupator mislil, da bodo grob tovariša Tita, a je utrpel velike izgube in poraz.

Zajeti Vrhovni štab in tovariša Tita — to je bil cilj 7. sovražne ofenzive ali desant na Drvar. V tem težkem in neenakem boju so prebivalci tega mesta in vsi borci, ki so se tod borili, v svojem in v imenu vseh naših narodov dokazali, koliko nam pomeni naš tovariš Tito.

25. 5. 1944 — na Titov rojstni dan so Nemci izvedli zračni in kopenski napad na Drvar, strahovito so ga bombardirali in spustili (Nadaljevanje na 6. strani)

Rak na maternici

Več kakor 90 odstotkov bolnic z začetno obliko bolezni lahko popolnoma ozdravi. Doc. dr. sc. dr. Stojan HAVLIČEK, ginekolog

Pri ženskah se pojavlja rak najpogosteje na spolovilih in na dojkah, takoj zatem pa na želodcu. Letno zbolijo v Sloveniji okrog 300 žensk za rakom na maternici. V skoraj 80 odstotkih prizadene rak na ženskih spolovilih ali vratu maternice, kjer je sploh najpogostejši ali pa telo maternice. Na vratu maternice se navadno pojavlja v dobi rodnosti, to je v dobi, ko ima ženska še svoje perilo, na telesu maternice pa največkrat v dobi mene ali pa še kasneje.

Pravi vzroki za nastanek raka na vratu in telesu maternice še niso znani. Vemo pa, da židinke in muslimanke redkeje obolevajo za rakom na vratu maternice kot ženske drugih veroizpovedi. To pripisujejo obrezovanju spolnega uda pri moških in spolni higieni, ki jo morajo ženske in moški izpolnjevati pred spolnim občevanjem in po njem. Zdravniki raznih specialnih vej medicine se trudijo, da bi s svojimi znanstveno-raziskovalnimi študijami čimprej odkrili vzročnike rakavih obolenj. Tehnični napredek in ogromno število znanstvenikov ter tehnikov ob sočasni neprecenljivi finančni podpori je rodilo sen človeštva, da bi se človek lahko sprehodil po luni. Zato tudi pri rakavih obolenjih lahko upamo na skorajšnji uspeh.

Ženska, ki skrbi za svojo spolno higieno, lahko že zgodaj opazi bolezni spremembe. To so izcedki iz nožnice, nepravilnosti v mesečnem perilu, bolečine pri občevanju ali pa krvavi izcedki po občevanju. V takih primerih se morajo ženske takoj pogovoriti o svojih opažanjih z zdravnikom, najbolje kar s specialistom za ženske bolezni. Nujno je, da bi bila vsaka ženska toliko zdravstveno prosvetljena, da bi že od 18. leta dalje hodila vsaj enkrat letno na ginekološki pregled. Strah pred ginekološkim pregledom je že marsikatero žensko stal življenje, ker je tako zamudila pravočasni začetek zdravljenja.

Ženske lahko prihajajo danes pri nas v ginekološke ambulante oziroma k specialistu ginekologu brez posebne napotnice. Tako se lahko pogovorijo z ginekologom o vseh svojih težavah in opažanjih morebitnih bolezenskih znamenj. Z ginekološkim pregledom, ki sledi takemu pogovoru, skušamo ugotoviti lego in velikost posameznih ženskih spolov. Nato pregledamo še s tako imenovanim zrcalom vso nožnico in maternični vrat. S posebno optično povečevalno napravo, ki ji pravimo kolposkop, lahko na sluznici nožnice in materničnega vratu pregledamo normalno

sluznico in lahko odkrijemo morebitne druge bolezenske spremembe. Pri tem pregledu vzamemo bris iz nožnice, da z mikroskopom poiščemo morebitne bakterije. Poseben bris pa napravimo iz materničnega vratu in kanala ter njegov razmaz poiščemo z mikroskopom, da bi po odlučeni celicah ugotovili, ali gre za morebitne sumljive predrakave ali rakave celične spremembe na vratu ali telesu maternice. Če odkrijemo sumljive spremembe, bolnico takoj pokličemo na ponoven pregled. Vse te preiskave so neboleče; že zaradi tega je strah pred njimi neutemeljen. Če pri mikroskopskem pregledu brisa ugotovimo spremembe, ki že močno kažejo, da gre za raka, potem napotimo tako bolnico v bolnišnico, kjer z zahtevnejšimi pregledi lahko potrdijo ali pa ovržejo sum raka. Potrditev domneve pa še ne pomeni, da je taka bolnica že zapisana smrti. Več kot 90 odstotkov bolnic z začetno obliko raka na vratu ali telesu maternice z današnjimi vrstami zdravljenja lahko popolnoma ozdravimo. Čim prej odkrijemo predrakave spremembe ali začetnega raka, tem lažje in uspešneje jih zdravimo in ozdravimo!

Zal, pa mnoge ženske pridejo prvič na ginekološki pregled raka šele, ko je rak že močno napredoval. Vedno znova ugotavljamo, da je bil razlog odlašanja strah in sram pred ginekološkim pregledom in pa varljivo upanje, da bodo izcedki in druge nepravilnosti — znanilci raka sami po sebi minili. Tako so zamujeni meseci in hkrati tudi možnosti za uspešno zdravljenje.

Raka na maternici zdravimo predvsem z operacijo ali pa z obsevanjem. Kakšno zdravljenje bomo izbrali, je odvisno od starosti, obsežnosti samega rakavega procesa in pa seveda tudi od stanja drugih organov, kot so srce, pljuča itd. Vrsto zdravljenja izberejo zdravniki specialisti, ki se predvsem ukvarjajo z zdravljenjem raka na ženskih spolovilih.

V Sloveniji smo zelo napredovali v odkrivanju zgodnjega raka na maternici. Uspehi niso izostali. Vse več žensk prihaja redno na polletne ali vsaj letne ponovne preglede v ginekološke ambulante. V zadnjih dveh letih že opažamo, da je manj novih primerov raka na vratu maternice. To vsekakor lahko pripišemo odkrivanju in zdravljenju začetnih bolezenskih sprememb na vratu maternice, ki bi se kasneje zanesljivo sprevrle v raka. Vendar pa še vse premalo žensk prihaja na redne ginekološke preglede! Mnoge pridejo šele takrat, ko jih k temu prisilijo bolečine ali nepravilne močne krvavitve. Uspeh zdravljenja v takih primerih, ko je bolezen že zelo napredovala, pa je veliko slabši. Ženske, ki so umrle za rakom na maternici, so si, žal, velikokrat same ukrojile svojo usodo, največkrat prav zaradi odlašanja s pregledom.

Zdravljenje ni važno le za žensko samo, temveč tudi za njeno družino in otroke, ki jo v svoji nedoletnosti nujno potrebujejo. Ker je za uspešno zdravljenje raka nujno, da ga zgodaj spoznamo in čimprej ustrezno zdravimo, naj vsaka ženska skrbi za spolno higieno, se skrbno opazuje in hodi redno na ginekološke preglede!

Iz dela organov upravljanja

SKLEPI S 3. ZASEDANJA SKUPŠČINE PODJETJA

23. 9. 1976 je bilo III. zasedanje skupščine skupaj s člani DS TOZD in DSSS. Na skupščini so bili sprejeti naslednji sklepi:

Skupščina podjetja je skupaj z DS TOZD potrdila sanacijski program, ki ga je pripravil poslovodni organ. Dokončna potrditev tega programa bo na zborih delovnih ljudi v naslednjem tednu.

Člani skupščine in člani DS TOZD so potrdili rebalans plana za leto 1976, ki ga je pripravila planska služba.

Skupščina podjetja je imenovala delegate v sklad skupnih rezerv pri občini Hrastnik, in sicer:

Heda Korbar
Aleksej Us, dipl. ing.
Stane Kirn, ing.

Skupščina podjetja je imenovala delegate posameznih TOZD pri zavarovalni skupnosti TRIGLAV. Prisotni člani DS so te delegate na istem zasedanju potrdili, in sicer:

TOZD I — Dušan Grašič
TOZD II — Slavica Plazar
TOZD III — Marjana Dreu
TOZD IV — Ignac Klemen
TOZD V — Franc Žerko
TOZD VI — Ema Spajzer
DSSS — Doroteja Horjak.

Skupščina podjetja predlaga zborom delovnih ljudi, da bi se do konca leta 1976 delali dve samoupravni soboti in ena sobota za pomoč Posočju.

Vlogi splošne bolnišnice Trbovlje se ne more ugoditi zaradi slabe ekonomske situacije v podjetju. Ker je imenovani aparat za zgodnje ugotavljanje nosečnosti iz uvoza, je podjetje pripravljeno odstopiti potrebna devizna sredstva za dinarsko protivrednost.

Skupščina podjetja je imenovala delegata v svet šole in sicer Franca Žiberta.

Skupščina podjetja je sprejela 3. varianto o zavarovanju podjetja. Vse potrebne detajle okrog zavarovanja podjetja uredi kadrovska pravna služba.

Izlet Zveze borcev

(Nadaljevanje s 5. strani)

okrog 900 padalcev, ki so jih gojenci oficirske šole in zaščitni bataljon Vrhovnega štaba skoraj vse onesposobili za borbo. Tudi po kopnem so prodirale močne sovražnikove sile. Nemci niso točno vedeli, kje je tov. Tito, kogarkoli so spraševali, je raje umrl kot da bi izdal, kje se nahaja Tito. Da se nahaja v pečini, so sklepali po tem, ker je bil tam najhujši partizanski odpor. A njihova skrbno pripravljena akcija se je izjalovila, popolnoma jih je razbila in zdesetkala 3. lička brigada, ki je čeprav izčrpana in lačna brez premisleka pritekla na pomoč tovarišu Titu in VŠ. Po desantu se je naše vodstvo s Titom na čelu umaknilo v Bari v Italiji, potem pa na otok Vis.

Odpravili smo se do Titove pečine, do koder je bil speljan lepo urejen park. Sli smo mimo ostanka partizanskega tanka, s katerega je komaj 15-letna Mika Bosnič snela plahoto, ki so jo vrgli čeznega Nemci in ga tako za ceno svojega življenja rešila.

Nedaleč stran je bil zvon iz leta 1944, ki so ga tod uporabljali kot signal v primeru prihoda nemških letal. Tu je tudi ogródje nemškega jadranskega letala, ki je lahko preletelo 10 padalcev in z njimi neslišno priletelo v bližino Drvarja. Prišli smo do hiše, kjer je bil od januarja do 25. 5. 1944 sedež VŠ in partizanskih odredov Jugoslavije, zdaj pa je tu muzej. Z očmi smo iskali kočjo v pečini in presenečeni obstali. S skalne stene se je najprej zbleščal velik podpis tovariša Tita in nedaleč stran smo skrito med zelenjem opazili tudi kočjo. Še danes jo je težko opaziti. Po strmih stazi smo se odpravili v hrib h kočji. Gladki kamni pod nogami pričajo, da je tod hodilo že veliko obiskovalcev. Stene kočje so polne podpisov številnih, ki so na ta na-

čin »dokumentirali« svoj obisk. Tov. Tito in VŠ so se umaknili iz kočje po ozki skalni soteski, ki vodi pod njo in tu v deževnem vremenu teče tudi hudourniški potok, ki je otežkočal sestop tudi l. 1944 v tistih dramatičnih trenutkih.

Ogledali smo si tudi dva muzeja. Imeli smo priložnost videti uniformo tovariša Tita, ki bi jo moral obleči za svoj rojstni dan. Bila je edini nemški plen in Nemci so si jezni dajali duška in jo prebaladil z noži in prerešetal s krogli. Jugoslaviji so jo vrnili po 2. svetovni vojni. Poleg številnih slik, orožja, dokumentov in načrtov iz tega časa smo na maketi ob razlagi vodiča muzeja in s pomočjo svetlobnih signalov zasledovali celoten potek vseh sovražnih in obrambnih operacij. Obisk Drvarja je bil res enkratno doživetje.

Danes ima Drvar približno toliko prebivalcev kot Hrastnik, pred vojno je bila tu žaga in lesna predelovalna industrija, danes pa imajo tovarno celuloze.

Vračali smo se po isti poti. Zvečer smo se ustavili v Metliki in se ob prijetnih zvokih glasbe in v veseljem vzdušju tudi zavrteli.

Potem nas je vodila pot proti domu. V Novem mestu smo se poslovili od naših sopotnikov iz Dolenjskih Toplic, ki so izrazili zahvalo za prijeten dan, ki smo ga preživeli skupaj. V Hrastniku pa se je avtobus popolnoma spraznil.

To je bil prijeten, zanimiv in tudi poučen izlet. Organizatorjem se moramo zahvaliti za vse, kar smo videli in vsrkali vase. Res je, da o tem že marsikaj vemo, slišimo kaj novega, a videti in se zamisliti nad tem, je čisto posebno doživetje.

Zato se zahvaljujemo z željo, da bi bilo takih izletov še več.

Jasna Kosm
Podkraj 91, Hrastnik

Dan slovenskih planincev na Kalu

Na nedeljo 12. septembra t. l. so se zbrali slovenski planinci, včlanjeni v številna planinska društva v Sloveniji, na svojo vsakoletno tradicionalno srečanje. Letos je bilo to že osmo srečanje, odkar se slovenski planinci srečujejo vsako drugo nedeljo v septembru v raznih delih naše domovine.

Srečanja se je udeležilo preko 3.000 planincev vseh starosti in obeh spolov. Bilo je lepo sončno vreme, čeravno je koga motil veter, ki je pihal na planoti pred planinskim domom na Kalu.

Slavnost je pričel ob 10. uri Slavo Šentjurec, predsednik planinskega društva Hrastnik, in pozdravil vse navzoče planince in

Slavnostni govornik na proslavi dneva planincev je bil Marjan Orožen, ob njem stoji drugi govornik dr. Miha Potočnik, predsednik planinske zveze Slovenije

Dan planincev na Kalu — slavnostni pričetek proslave

V kulturnem delu programa so nastopili tudi godbeniki Svoboda I, moška zbor Svoboda I in II, mešani pevski zbor, recitatorji ter folklorna skupina

Na zboru planincev smo ostro protestirali proti preštevanju koroških Slovencev

tudi druge občane. Posebej pa je pozdrav veljal Sergeju Kraigherju, predsedniku predsedstva SR Slovenije, Lidiji Šentjuri, članici sveta federacije, Tonetu Boletu, članu predsedstva SR Slovenije, Marjanu Orožnu, republiškem sekretarju za notranje zadeve in

ljeno avstrijskemu veleposlanstvu v Beogradu, zoper avstrijsko ravnanje napram našima manjšinama v Avstriji.

Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali Rudarska godba Svoboda I iz Hrastnika pod vodstvom Ivana Grebenška, moš-

Zborovanja planincev na Kalu se je udeležilo veliko število ljubiteljev planin iz cele republike

članu izvršnega sveta SR Slovenije, dr. Mihi Potočniku, predsedniku planinske zveze Slovenije in vsem ostalim. Slavnostni govornik je bil Marjan Orožen, ki je orisal pomen in dosežene uspehe planinstva v naši družbi, orisal pa tudi sedanjo politično situacijo, posebej pa je prikazal s prstom na Avstrijo, ki želi s preštevanjem naše manjšine na Koroškem postopno zbrisati koroške Slovence in gradiščanske Hrvate kot narodnostno manjšino, katerih matična naroda sta v Jugoslaviji. Za njim je govoril še dr. Miha Potočnik, ki se je v svojem govoru oprl na mogočno planinsko gibanje in močno planinsko organizacijo v Sloveniji s številnimi člani, planinskimi kočami in domovi, predvsem pa z neverjetno velikim številom obiskovalcev našega planinskega oziroma gorskega sveta.

V nadaljevanju je član mladinskega odseka PD Hrastnik prebral protestno brzojavko, naslov-

ki in mešani pevski zbor Svobode I iz Hrastnika pod vodstvom Milene Slokan, Ladko Korošec, operni basist iz Ljubljane, recitatorji ter folklorna skupina dr. France Prešeren iz Celja. Po končanem uradnem delu proslave so se navzoči udeleženci srečanja deloma udeležili izleta na Mrzlico, deloma so odšli na Šmohor, večina pa je ostala pred domom na Kalu pri številnih stojnicah in na soncu v prijateljskih razgovorih.

Ples pa je odpadel, zaradi vesplošnega žalovanja tega dne v Jugoslaviji, zaradi hude letalske nesreče dva dni prej v bližini Zagreba, ko sta trčili dve letali v zraku.

Celotno prireditev so hrastniški planinci organizirali zelo dobro, le televizija Ljubljana ni posnela te pomembne republiške prireditve, kar pa je obžalovanja vredno.

Odkritje plošče v spomin padlim lovcem

V nedeljo 12. septembra 1976 je bilo krajše slavlje pred lovsko kočo na Kalu, in sicer še pred pričetkom srečanja slovenskih planincev na Kalu. Ob tej priliki sta

Maks Jakopič »Jur« je odkril spominsko ploščo padlim lovcem v NOB

lovski družini Hrastnik in Dol odprli adaptirano lovsko kočo, kjer so v prizidku dobili še pred sobo in kopalnico, hkrati pa so odkrili spominsko ploščo štirim lovcem, članom njihove družine, ki so padli v NOB 1941-1945. Napis na spominski plošči: In lovcu zavesten korak, svobodi namenjen, obstane...« Člana družine Maks Jakopič in inž. Emil Kohne sta orisala pomembnost dogodka, vsi navzoči pa so počastili spomin na padle lovce, udeležence NOB.

Tov. Jakopič Maks je navzoče nagovoril s temi besedami:

Tovariši lovci!

Ob 35. obletnici Osvobodilne fronte slovenskega naroda se tudi slovenski lovci pridružujejo z raznimi proslavami in svečanostmi temu zgodovinskemu jubileju.

Slovenski lovci so prispevali svoj velik delež pri osvoboditvi našega naroda, umirali so kot brezpravne številke v koncentracijskih taboriščih, kot zavedni pripadniki Osvobodilne fronte so padali pod streli kot talci, padali so v naših brigadah kot junaški borci ter padali kot vidni funkcionarji Osvobodilne fronte.

Tudi mi hrastniško-dolski lovci, ki smo danes zbrani na tej svečanosti, ko odkrivamo v trajen spomin umrlim in padlim sotovarišem obeležje, se moramo starati in mladi vsestransko zavedati, da ne nosimo lovske puške samo za odstrel divjadi, ampak nam naša socialistična družba daje dovoljenje za nošenje orožja v tem smislu, da bodo cevi našega orožja usmerjene proti vsem tistim, kateri koli bi ogrožali svobodo in obstoj našega naroda.

Tovariši lovci, preden odkrijemo spominsko obeležje, mi dovolite, da po spominu in podatkih izrečem v imenu občinskega od-

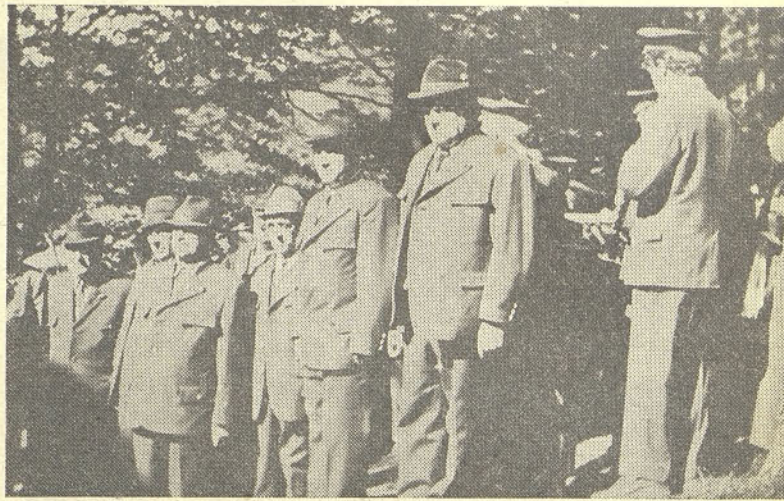
bora zveze borcev kratke življenjepise umrlih in padlih solovcev, ki so dali svoje življenje za svobodo svojega naroda.

JENKO METOD, rojen leta 1891. Bil je uslužbenec pri rudniku Hrastnik. Kot zavednega sodelavca Osvobodilne fronte so ga aretirali julija 1942, nakar je bil odpeljan v koncentracijsko taborišče Aušvic. Z ženo Julijano, ki je bila ustreljena kot talka, sta pričela aktivno in organizirano delovati za NOB že v letu 1941.

Tovariš Jenko Metod je kmalu po prihodu v taborišče umrl, kot brezpravna številka 57.817. Imenovani se je zelo vestno udeleževal v lovske, ribiške in čebelarstvem društvu.

JENKO METOD mlajši je bil rojen leta 1921. Bil je študent. V narodnoosvobodilno borbo je stopil septembra 1943. Nahajal se je v X. Ljubljanski brigadi in junaško padel decembra 1943 v Gorskem kotarju kot mitraljezec.

ACKUN RADO, mladinec, lovski začetnik, je bil rojen leta 1925

Člani lovske družine Hrastnika in Dola pred odkritjem spominske plošče padlim lovcem v NOB

v Bobnu. Zaposlen je bil pri rudniku Hrastnik. V partizane je prišel v V. Prekomorsko brigado, nato je bil v Gubčevi brigadi, kjer je 25. 4. 1945 junaško padel pri Štalcarjevem hribu pri Kočevju.

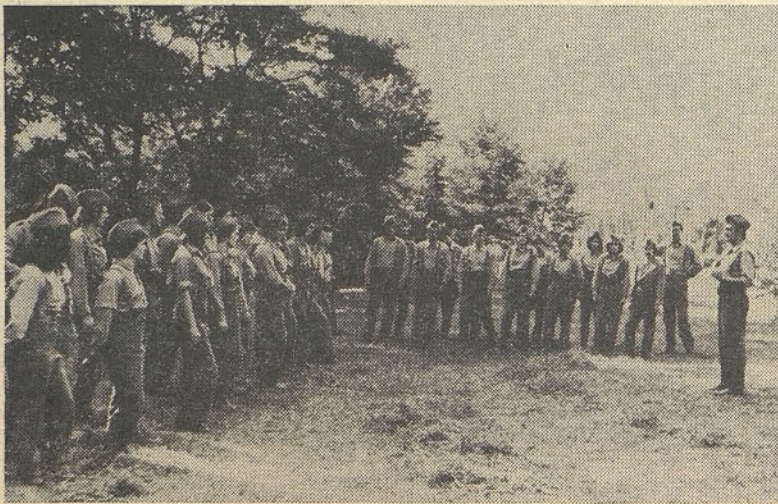
LAZNIK FRANC je bil rojen leta 1898 na Dolu. Po poklicu je bil trgovec. Z narodnoosvobodilno

borbo je začel sodelovati 1941. leta. V partizane je stopil 7. 7. 1944. Bil je član Revirskega okrajnega odbora OF kot finančni referent. Smrtno je bil ranjen, ko je padel v zasedo 29. 10. 1944 v vasi Turje in je še isti dan za posledicami ran umrl.

Mladi v teritorialnih enotah

Od 26. do 28. 8. 1976 so v domu predvojaške vzgoje potekale vojaške vaje za mladince prostovoljce TO občine Hrastnik. Mla-

dinci prostovoljci, ki smo lansko leto ob proslavi dneva JLA dali častno zaprisego, smo se s tem obvezali, da bomo branili našo

Analiziranje uspešnosti dela tekočega dne

Sportna aktivnost med opoldanskim počitkom

Tudi večine iz topografije so izrednega pomena za mlade prostovoljce TO

domovino in njeno družbeno ureditev v primeru, da bi jo napadel sovražnik. Menim, da je treba poudariti, da smo že prvi dan ustanovili aktiv ZSMS in izvolili njegov izvršilni organ — sekretariat. Le-ta ima nalogo, da vzdržuje disciplino in tudi kaznuje disciplinske prekrške ter koordinira delo komisij v sklopu aktivna. Predvsem smo dali velik poudarek idejno-političnemu izobraževanju, športu, kulturi in informiranju, kajti zavedamo se, da mora tudi javnost izvedeti, kaj mladi delajo v TO. Najvažnejše teme na teh vajah pa so bile: stražarska služba, eksplozivi in njihovo delovanje, spoznavanje orožja, streljanje, orientacija in varnostna služba, vse to pa smo porabili za izvršitev taktične vaje z nazivom — vojak in oddelek v napadu in obrambi. Z opravljenim delom smo zadovoljni vsi, tako prostovoljci kot tudi štab, ki nas je tudi pohvalil za dosežene rezultate.

S teh vaj pa smo tudi poslali protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Ljubljani in RK ZSMS, v katerem izražamo ogorčenje nad dogodki na Koroškem in v njem zahtevamo takojšnjo izpolnitev 7. člena avstrijske državne pogodbe, ter obsojamo zakon, s katerim žele omogočiti preštevane slovenske in hrvatske manjšine v Avstriji.

Belinda Volfand

ZDRAVA PREHRANA ŠOLSKEGA OTROKA

Ko iščemo vzroke često slabim učnim uspehom naših učencev, smo prepogosto premalo pozorni, kakšna je njihova telesna zmogljivost. Na to vpliva precej dejavnikov. Med njimi je zelo važna pravilna prehrana. Vemo, da je svet bogat, vendar svojih bogastev ne uporablja prav. Milijoni ljudi nenehno trpe lakoto in so slabo hranjeni, drugi jedo preveč in so slabo hranjeni v drugačnem pomenu besede. Preobilno hranjenje in uživanje neustrežne hrane prispevata svoj delež

Dana Korenjak

na stalnemu naraščanju presnovnih motenj ter boleznih srca in ožilja. Srečni smo, da spadamo v skupino ljudi, ki je s hrano dobro preskrbljena, žal pa ne moremo trditi, da so naši otroci pravilno hranjeni. To lahko utemeljimo na osnovi ankete učencev dveh oddelkov petega razreda na naši šoli. 49 učencev je odgovorilo na vprašanje: kako imajo razporejene dnevne obroke, kdaj in kje jedo, kaj najraje jedo in drugo.

1. RAZPOREDITEV DNEVNIH OBROKOV

Učenci bi morali imeti redno 5 dnevni obrokov, od teh pa bi moral biti zajtrk močnejši (ne samo malo čaja ali kave), kajti otroci prav v dopoldanskih urah potrebujejo za delo v šoli mnogo energije. Od 49 učencev, ki so bili anketirani, jih le 21 redno zajtrkuje, torej niti 50 odstotkov, včasih jih zajtrkuje 19 in 9 jih sploh ne zajtrkuje. Zakaj ne zajtrkujejo? Nekateri zato, ker ni mame več doma, drugi pozabijo, tretji ker se jim ne ljubi, nekateri, posebno dekleta, pa se boje, da bi se preveč zredile. Z opuščanjem zajtrka pa je učinek ravno obraten. Otrok, ki pride brez zajtrka v šolo, se običajno že po prvi učni uri utruji, pouku ne more zbrano slediti, misli mu uhajajo drugam. Posledice so vrzeli, ki nastajajo v znanju.

Drugi obrok je malica. Njen namen je, da obnovi iztrošeno energijo. Navedla bom samo nekaj prednosti šolskih malic.

a) Otrok jo dobi vedno ob istem času (ob pol desetih) in mu pomeni dodatno energijo za nadaljnje delo pri pouku.

b) Druga prednost šolske malice pa je vzgojni moment, ki ga ne smemo zanemarjati. Malice, ki jih nosijo nekateri otroci od doma, so zelo različne — eni imajo bogate, drugi tega ne zmorejo. Neenotne malice vzbujajo v otrocih zavist in občutek manjvrednosti. Včasih pride celo do kraje. Otroci morajo vedeti, da je hrana dobrina. Na svetu še vedno dve tretjini ljudi strada. Od vsega začetka naj bi navajali mladega človeka na zavest, da hrana ni zastoj, da morajo starši zanj delati in da jo je treba ceniti. Še vedno pa leži preveč kruha v koših, na hodnikih in drugod. Iz šolske prakse vemo, da otroci največkrat iz predsodkov in ne navajenosti odklanjajo nekateri jedi — predvsem razne namaze, ne da bi jih sploh poskusili.

c) Z gospodarskega vidika je šolska malica cenejša. Za 3500 din prejme otrok v šoli približno 23 malic, ki so prilagojene njihovim telesnim potrebam. Starše prosimo, da se o tem pogovorijo z otroki in jih poučijo o pomenu malice in o odnosu do kruha.

Kosilo

Od 49 anketiranih učencev ima kosilo v šoli 20 učencev, občasno jih 14 učencev. 15 učencev ima kosilo doma med 13. in 15. uro. V šolski kuhinji so jedilniki prilagojeni potrebam šolskega otroka. Ugotavljamo pa, da učenci puščajo veliko kvalitetne hrane, največkrat meso. Odklanjajo jedi, ki jih ne poznajo, v kuhinji pa jih pripravljajo zato, da bi bila hrana pestrejša.

Kako je z učenci, ki imajo kosilo doma?

Iz šole pridejo lačni. Ker še ni kosila, se najedo kruha in dodatkov (surovo maslo, marmelada, salama in podobno). Jasno je, da so to izdatna živila in da otrok po teh jedeh ne bo mogel kositi ob 14. uri. Mame pa potem tožijo, da njihovi otroci nimajo apetita in podobno. Mnogokrat so kosila doma na hitro pripravljena in zaradi enoličnosti ne ustrezajo potrebam šolskega otroka. Večerja so prepozne in preobilne. Za užiti bi jih morali vsaj eno uro pred spanjem. Slaba in škodljiva je tudi razvada, da šolarji predolgo gledajo televizijo in zraven prigrizujejo kekse.

2. PRAVILNA SESTAVA HRANE

Jedi, ki jih uživamo, so sestavljene iz hranilnih in zaščitnih snovi. Teh snovi otroci v različnih obdobjih potrebujejo različne količine. Beljakovine so organizmu potrebne za rast in izgradnjo telesnih tkiv. Živila, v katerih se nahajajo beljakovine, so: mleko, sir, jajca, meso, fižol, grah.

Mleko je za otroka eno najvažnejših živil, ker vsebuje poleg beljakovin še kalcij. Potrebe po beljakovinah v hrani bomo krili, če bo otrok dobil vsak dan pol litra mleka, vsaj tri jajca tedensko, 3 do 4 krat tedensko pa tudi meso. Enakovredne dragemu mesu so tudi ribe in drobovina. Zdravniki ugotavljajo, da zaradi nepravilne prehrane prihaja pri naših otrokih prepogosto do slabega razvoja mišic in okostja. hitrem gnitju zob, slabokrvnosti, slabem telesnem razvoju. Imamo pa tudi take znake, ki niso tako vidni — npr. slabokrvnost naših otrok. Nepravilno hranjeni otroci zlasti v poletnih mesecih hitreje zbolevajo (prehladi, angine, gripe in podobno). Energetske snovi, kot so sladkor, kruh in ostale močnate jedi in maščobe, dajejo človeku moč za gibanje in toploto. Teh snovi v naši prehrani običajno ne manjka, ampak jih je celo preveč (so redilne). Morda bi tu omenila, da imajo otroci sladke in sladkane jedi zelo radi, zato moramo paziti, da se jim okus ne bi enostransko razvil.

Med zaščitne snovi spadajo vitamini in rudninske snovi. Pri pravilni prehrani dobiva otrok

teh snovi zadosti. Včasih primanjkuje kalcija, ki se nahaja v mleku, sadju in zelenjavi in je nujno potreben za rast kosti in zobovja.

Železo najdemo v rumenjaku, jabolkah, špinaci, regretu — če ga primanjkuje, so otroci slabokrvni. Rudninske snovi in vitamini potrebuje telo v zelo majhnih količinah.

Vitamini ščitijo telo pred obolenji. Potrebuje jih v majhnih količinah, ki jih dobimo s hrano. Vsak vitamin ima v telesu določeno nalogo, zato se med seboj ne morejo nadomeščati. Najvažnejši so:

A vitamin — nahaja se v surovem maslu, rumenjaku, korenju, zeleni in podobno. Otrokom je potreben, ker vpliva na rast in odpornost proti boleznim (kurji slepoti, motnjam vida, zastoj rasti, suha koža).

B vitamin — (od B₁ — B₁₂): nahaja se v črnem kruhu, fižolu, jetrah. Vpliva na splošen razvoj in odpornost — posebno važen pa je za živčni sistem.

C vitamin — preprečuje bolezen »skorbut«. Delno pomanjkanje povzroča krvavitev iz dlesni, splošno utrujenost, neodpornost. Nahaja se v šipku, ribezu, paradizniku, papriki, sadju, zelenjavi. Toplota in zrak ga uničujeta, topi se tudi v vodi — to moramo upoštevati pri pripravljanju hrane.

D vitamin — imenujemo tudi protirahitični vitamin. Nahaja se v maslu in ribjem olju. Važen je zato, ker omogoča, da se kosti učvrstijo s kalcijem. Če telo ne dobiva zadostne količine vitamini-

na D, ostanejo kosti mehke in se nepravilno skrivijo. To preprečuje s tem, da že dojenčkom dodajajo D vitamin v obliki zdravil.

Če hočemo zagotoviti šolarjem vse potrebne snovi, moramo skrbeti, da bo hrana raznolika in pestra.

Morda še nekaj besed o okusu, navadah in teku pri otrocih. Prvo pravilno, ki velja, je:

a) Dnevni obroki morajo biti pravilno razporejeni.

b) Otroke moramo stalno navajati na različne okuse.

c) Njihov tek je večkrat odvisen od tega, kako je hrana servirana in kakšne barve je.

d) Pri jedi mora vladati mirno razpoloženje. Mati naj ne zgubi takoj potrpljenja, če otrok ne je. Zahteve in ukrepi naj ne bodo preostri, čeprav ne smemo popustiti, da bi se otrok razvadil, postal izbirljen in odklanjal za njegovo zdravje bistvena živila (od 49 učencev jih je 9 izjavilo, da ne marajo mleka, 8 jih ne mara mesa, kar 13 pa nobene solate).

e) Večkrat naletimo na otroke, ki nimajo pravega teka. Pri takih moramo odkriti vzroke. Često je v ozadju bolezen ali duševni nemir (zaradi napetega vzdušja v družini, prevelika skrb staršev za otroke, ali pretirano siljenje k jedi).

Skrb staršev za pravilno prehrano šolarjev se bo bogato obrestovala. Otroci bodo bolj zdravi, se duševno in telesno pravilno razvijali in dosegali uspehe. S tem pa prihranili staršem marsikatero skrb.

Ribiško tekmovanje RD Hrastnik

V nedeljo dne 15. VIII. 1976 je priredila RD Hrastnik tekmovanje svojih članov v rezervatu nad Litijo.

Slabo vreme, ki je ves teden prej ogrozilo izvedbo tekmovanja, je naposled na sam dan tekmovanja posijalo tako težko pričakovano sonce, kar je omogočilo prijeten piknik v popoldanskih urah.

Samo tekmovanje je trajalo 3 ure, udeležilo pa se ga je 55 tekmovalcev v konkurenci in 10 članov izven konkurence. Samo tekmovanje ni bilo najboljšje izvedeno (disciplina pri lovu), vendar je bilo navsezadnje kar uspešno tekmovanje in prijeten zaključek na pikniku. Na tekmovanju je bilo ujetih skupno 107 komadov rib v težini 37,50 kg.

Najuspešnejši na tekmovanju so bili tovariši:

	točk	mesto
Tršek Ivan	339	I.
Knez Alojz	274	II.
Lisec Danilo	227	III.
Uldrijan Tomo	220	IV.
Tovornik Ivan	209	V. — VI.
Jeran Edi	209	V. — VI.
Maurer Oskar	142	VII.
Selan Edi	138	IX.
Strašek Jože	123	IX.
Hauptman	113	X.

Pripominjamo, da se je naredila neljuba napaka pri vpisovanju ulova, kar bo na prvi seji ureje-

no in napaka popravila v korist tov. Uldrijan Tomota.

Velja tudi pripomniti, da je bilo to tekmovanje kakor tudi obisk na pikniku do sedaj največji.

Prvi trije plasirani so dobili lepe nagrade (ribiški pribor). Želimo, da bi tudi v naslednjih tekmovanjih bila udeležba tako številčna kot sedaj.

Prvič letos bomo tudi priredili tekmovanje v vodah naše družine ter vabimo vse člane na sodelovanje.

Dober prijem! Grčar Karl

DOPISUJTE
V NAŠ LIST

VI. SREČANJE ZRVSJ V ČRNI GORI POD GESLOM »BRATSTVO IN ENOTNOST«

V četrtek, 1. 7. 1976, je v Črno goro odpotovala slovenska delegacija zveze rezervnih vojaških starešin, kjer se je udeležila rednega 6. zborna ZRVSJ pod geslom »Bratstvo in enotnost«. Osrednja proslava je bila 4. 7. 1976 na Ivanovih koritih pod veličastnim Lovčenom.

Iz revirjev smo se zborna udeležili po en predstavnik ZRVS iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika. Mislimo, da je prav, da povemo kaj smo doživeli in videli na tej štiridnevni poti, kjer smo na vsakem koraku doživljali prijateljski sprejem in izraze simpatij do naših delovnih ljudi. Besede bratstva in enotnosti pri naših gostiteljih — ZRVS Črne gore ter političnih in gospodarskih predstavnikov občine Hercegnovi in Cetinja pomenijo stvarnost našega družbenopolitičnega sistema in nadaljevanje tradicije iz NOV, ko so se z ramo ob rami bojevali proti skupnemu sovražniku našega ljudstva, narodi in narodnosti Jugoslavije pod vodstvom KPJ in tov. Tita.

Slovenska delegacija je bila dva dni gost občinskega odbora ZRVS Hercegnovi ter Kotora. Sprejem, kakršnega smo doživeli, nas je vse presenetil. Tovariši iz Črne gore so nas sprejeli kot stare znance in dobre prijatelje, odprtih src, s pesmijo in plesom folklornih skupin, godbo na pihala ter s pozdravnim govorom predsednika občinskega odbora ZRVS Hercegnovi.

Pripravili so nam bogat program, s katerim so nam želeli pokazati napore in dosežke delovnih ljudi Črne gore ter njihov prispevek h graditvi naše samoupravne socialistične družbe. V Bijeli smo obiskali ladjedelnico, ki nosi ime velikega sina Črne gore in junaka naše revolucije Veljka Vlahovića. Pred 20 leti je ladjedelnica zaposlovala 50 delavcev. Neustrezna usmeritev proizvodnega programa, ter težave v zvezi s tem je pripeljala delovne ljudi te danes 900-članske delovne organizacije do odločitve o preusmeritvi. Ze podatek o šte-

vilu zaposlenih danes pove mnogo. Predsednica DS nam je povedala, da so v letu 1975 ustvarili 24 milijard bruto dohodka. Imajo največji plavajoči dok v Jadranu, ki lahko sprejme ladje do 115.000 BRT. Poslujejo tudi s šestimi večjimi delovnimi organizacijami v SR Sloveniji, predvsem z elektro predelovalno industrijo ter črno metalurgijo. Pogled na ladje v doku ter na tiste, ki so čakale, da pridejo na vrsto, nas je prepričal, da tovarišem, ki združujejo svoje delo v ladjedelnici Veljko Vlahovića, ne bo zmanjkalo dela, da so pravilno naložili svoja sredstva in iz vsega srca jim želimo pri njihovem delu še večjih uspehov.

Po obisku ladjedelnice smo si ogledali spomenik padlim borcem v Hercegnovem. Spomenik nosi ime »ORJENAC« in stoji na delu z imenom Savina. Spomenik je delo kiparja Luke Kumanovića, bivšega borca orjenskega bataljona. K spomeniku smo položili venec delegacije ZRVS Slovenije. O boju legendarnega orjenskega partizanskega bataljona, v katerem so se z ramo ob rami borili borci vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, nam je ob spomeniku spregovoril komandant teritorialne enote Hercegnovi. Več kot leto in pol od začetka vstaje je 300 borcev tega bataljona nadzorovalo celotno področje Boke ter Orenta, to je gore nad Hercegnovim. Mnogo močnejši sovražnik, okrepljen z vojnimi ladjami in topništvom, je v ofenzivi ob koncu 1942. leta uspel bataljon razbiti. Mnogo njegovih borcev je padlo, mnogo jih je bilo ujetih in odpeljanih v koncentracijska taborišča. Spomenik, ki smo si ga ogledali, ima vklesana imena borcev in žrtev za svobodo iz Hercegnovega in okolice. Več kot 700 imen ljudi, ki so vedeli kje je njihovo mesto, jim je beseda čast in svoboda pomenila več kot življenje. Skupno z ostalimi žrtvami fašističnega terorja in ideološke blaznosti nacizma tvorijo veličasten prispevek k osvoboditvi naših na-

rodov in narodnosti ter nas dolžujejo, da nadaljujemo tisto, za kar so nesebično umirale najboljše generacije naših narodov in narodnosti.

Pred vhodom v zaliv Boke leži otok Lastovica, bolj poznan pod imenom Mamula. Na tem majhnem otoku je Avstroogrška zgradila utrdbo. V začetku druge svetovne vojne so Italijani utrdbo uporabljali kot taborišče za napredne in svobodoljubne prebivalce Boke in okolice. Taborišče je poznano kot eno najokrutnejših in barbarških v celni vrsti podobnih objektov pri nas. Skozi to majhno taborišče je šlo več kot 1.000 rodoljubov, mnogo jih nikoli ni dočakalo svobode. Tako kot v drugih taboriščih so umirali samo zato, ker so ljubili svoj narod in svojo domovino, ker so verjeli v bratstvo in enotnost, v svobodo in neodvisnost, ker so bili preponosni, da bi poklekli pred okupatorjem.

Padec Italije je KP v Hercegnovem dočakala pripravljena. Aktivisti SKOJ so s čolni takorekoč pred nosom nastopajočih Nemcev rešili preživle taboriščnike. Le-ti so takoj nato formirali nov orentski bataljon, ki se je priključil k nikšičkemu odredu, kateremu je poveljeval legendarni Sava Kovačević.

Center za zdravljenje revmatičnih obolenj »DR. SIMO MILOŠEVIĆ« — Igalo v Hercegnovem smo si vsi ogledali z največjim zanimanjem. Moderna in funkcionalno urejena zdravstvena ustanova je zasedena do zadnjega mesta. Uspehi, ki jih dosegajo pri zdravljenju, so resnično veliki. Zahvale in priznanja posameznikov, ki so prišli na zdravljenje kot invalidi, odšli pa kot normalno zdravi ljudje, so zgovoren dokaz in potrditev prizadevanj delovnih ljudi tega kolektiva.

Iz Hercegnovega nas je pot vodila prek Kotorja po serpentinah skozi vas Njegoš v Cetinje. Veličasten pogled z vrha prehoda na zaliv Boke nam bo ostal v trajnem spominu. Žal nam čas ni dovoljeval, da bi si ogledali rojstno hišo Petra II. Petrovića Njegoša združitelja črnogorskih plemen in ustanovitelja črnogorske države. Zato pa smo si v Cetinju — bivši prestolnici Črne gore, z zanimanjem ogledali spomenik — hišo, v kateri je delal in živel takratni vladar, pesnik, pisatelj, vojak in filozof Peter II. Petrović Njegoš. Zgradba je prava zakladnica bogate in razgibane zgodovine črnogorskega ljudstva. Cetinje je mesto muzejev. Žal si je bilo nemogoče ogledati vse v enem popoldnevu. Črnogorci so ponosni na svojo zgodovino. V tej gorati deželi so se stoletja mešali interesi različnih osvajalcev, črnogorski narod je bil drobiž za plačevanje računov velikim. Bil je mnogokrat podjarmljen vendar nikoli pokoren. Ponosni so na svojo zgodovino, na svoj boj, na svoje zmage in poraze. Na vse gledajo z enakim spoštovanjem.

Zvečer 3. julija je bila v Cetinju v letnem gledališču proslava v počastitev 4. julija — Dneva borca. Tovariši iz Črne gore so se resnično potrudili. Okolje in glas-

beni efekti so z recitali iz naše NOV pričarali veličastno sliko naše revolucije, epopeja našega ljudstva v boju za svobodo in nacionalno osvoboditev.

Zaključne svečanosti ob praznovanju 4. julija — Dneva borca, so bile na Ivanovih koritih pod Lovčenom. Z avtobusi smo se najprej odpeljali na Lovčen, kjer smo si ogledali mavzolej, ki ga je črnogorski narod zgradil v spomin na Petra II. Petrovića Njegoša. Lepa, vendar ozka cesta je dograjena približno 500 m pod vrhom. Pot do mavzoleja pelje skozi predor pod samim vrhom Lovčena prek 440 stopnic. Veličasten pogled na velik del Črne gore je bil prvi del plačila za pot, ki je marsikaterega izmed nas pošteno utrudila. Drugi del plačila za naš trud je bil mavzolej. Enkratno in nepozabno. Besed, s katerimi bi lahko opisali to veličastno delo, ne najdem. Mor-da je še najbolje takole: Mavzolej je simbol naroda, ki ga je zgradil.

Steklar

Na proslavi smo rezervne vojaške starešine ponovno potrdili svojo pripadnost bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti, pripravljenost, da nadaljujemo začeto revolucionarno delo ZK in tov. Tita. Ponovno smo povedali, da se zavedamo svoje vloge v naši samoupravni socialistični skupnosti bratskih narodov in narodnosti. Moč naše družbe temelji na njeni želji za napredkom, na njeni volji, da nikomur ne dovoli vmešavanja v našo suverenost pri ustvarjanju naše prihodnosti, v naši pripravljenosti, da branimo svojo svobodo in dosežke svoje revolucije.

Domov smo se vrnili enotnih misli. Narod, katerega gostje smo bili, ima bogato zgodovino ter v naši samoupravni socialistični skupnosti bratskih narodov in narodnosti, svetlo prihodnost. Veliki napori, ki jih narod Črne gore vlaga v napredok, so bili vidni na vsakem koraku. Oborožen boj naših narodov in narodnosti pod vodstvom KPJ in tov. Tita je oplodil bogat sad bratstva in enotnosti.

Generacije, ki so se rodile po vojni, morajo vedeti za ceno, ki so jo plačale starejše generacije za našo svobodo in nacionalno osvoboditev. Tovariši iz Črne gore so nam pokazali, kaj pomeni zanje revolucija, kako so ponosni nanjo, s kakšnim ponosom gledajo in poslušajo njene udeležence in njene heroje. Pomniki revolucije so skoraj na vsakem koraku. Skromna obeležja, ki opominjajo in bodo opominjala naslednje generacije, da je bila naša lepa sedanost v preteklosti plačana s krvjo najboljših sinov naše domovine in obenem zagotovilo, da jo bomo, če bo treba, s krvjo tudi branili.

Ivo Vučetić
Viktor Zorž
Lazo Grujić

Polaganje venca slovenske delegacije pri spomeniku padlim borcem v NOB

Šport po novem

KAKO JE PRI NAS? JE NAPREDEK ZAGOTOVLJEN?

Kot je več ali manj znano, je skoraj celotni športni pogon v Sloveniji z novo tekmovalno sezono prešel v nove sisteme tekmovanja. Izjeme so le tiste panoge, katerim se tekmovalna sezona prične in konča v tekočem koledarskem letu. Zakaj je do reorganizacije prišlo, je tudi več ali manj znano. Zagovorniki novega sistema so svoja stališča utemeljevali predvsem z dveh stališč:

- znižanje stroškov,
- dvig kvalitete.

Nismo kompetentni in še manj poklicani, da bi o upravičenosti novega sistema dajali kakršne koli napotke. Prav pa je, in to povsem utemeljeno, da pregledamo nove sisteme v tistih panogah, kjer hrastniški predstavniki tekmujejo.

Najbolj občutne spremembe so pravzaprav nastale v nogometu. Ukinjene so vse lige med republiko do občinskih. Republiška liga se je zmanjšala s 14 na 12 članov. Ni več conskih in podzveznih lig. Vsi klubi, ki ne tekmujejo v najvišjem rangu (kako bi, ko pa je mesta samo za 12), so razporejeni v tako imenovan športno rekreacijski sistem. Izjema so le mladinska moštva. Tako na področju zavske tekmovalne skupnosti nastopa 7 ekip, med njimi dve hrastniški. Po razformiranju članskega moštva NK Hrastnik je bila TTKS mnenja, da se namesto ene za nov način tekmovalnega prijavitelja dve moštvi. Izbor je padel na Sijaj in Steklarno. Takšno odločitev je TTKS utemeljila predvsem z dejstvom, da so pogoji in zanimanje za to športno panogo v teh dveh OZD še najbolj razviti.

Morda samo še to v zvezi z nogometom, kako poteka finansiranje? TTKS se je odločila financirati stroške prevoza in organizacije tekem doma (sojenje), medtem ko je problem opreme in ostalega prepustila sindikatom tistih podjetij, čigar moštva tekmujejo.

Verjetno se bo ob taki odločitvi treba še pogovarjati. Kajti predvsem pri nas z ozirom na težko finančno situacijo ni moč računati na bilo kakšno takojšnjo pomoč. Problem pa je oprema.

Sicer pa si pogledimo doslej dosežene rezultate hrastniških predstavnikov in trenutno lestvico:

I. kolo

Sijaj : Apnar 2 : 3
Enotnost : Steklar 3 : 1

II. kolo

Sijaj : Svoboda 1 : 4
Steklar : Zagorje 2 : 2

III. kolo

Sijaj : Steklar 0 : 2

Svoboda/Kisovec	3	1	2	0	6	3	4
Enotnost/Jevnica	2	1	0	0	5	2	4
Zagorje	3	1	2	0	6	5	4
Apnar	2	1	1	0	4	3	3
Steklar	3	1	1	1	5	5	3
Cement	2	0	0	2	3	5	0
Sijaj	3	0	0	3	3	9	0

Med tistimi ekipami, katere je nov tekmovalni sistem precej prizadel, je prav gotovo ženska roko-

metna vrsta steklarja. Ekipa tekmuje v področni ligi, kjer prav gotovo nima nobene možnosti za nadaljnji razvoj. Dve uvodni srečanja samo potrjujeta našo domnevo. V srečanju z Zagorjankami (24 : 8) in Leskovčankami (20 : 12) — obe srečanja so Hrastničanke igrale v gosteh — je ekipa visoko zmagala in na ta način najbolj prepričljivo dokazala, da ne sodi v ta rang tekmovalja in da ji je mesto med ekipami republiške lige. Se en dokaz več je zmaga v pokalnem srečanju nad ekipo Brežic, članom republiške lige. Žal je več okolnosti vplivalo na nezasluzeno uvrstitev ekipe v ta rang tekmovalja.

Moška rokometna ekipa Hrastnika ne obstoji več. Neurejene razmere, pomanjkanje kadrov in še kaj je privedlo do tega, da je po mnogih letih moški rokomet v Hrastniku zamrl. Nekaj se sicer pripravlja na Dolu in po vsej verjetnosti bo prav tam ustanovljen rokometni klub.

Košarkarji tekmujejo (so tekmovali) v II. republiški regionalni ligi — vzhod. No, nov sistem bo tudi nje premedil med področne (medobčinske) udeležence.

Precej sprememb so doživela tudi tekmovalja v namiznem tenisu. Članska vrsta Kemičarja tudi tokrat (tretjič zapored) ni uspela v kvalifikacijah za vstop v II. zvezno ligo. Tako jim preostane še vnaprej nastopanje v republiški ligi, ki pa je edino ligaško tekmovalje v Sloveniji. Vsa druga liga tekmovalja so odpadla. Najboljši posamezniki in posameznice pa bodo merile moči na raznih pozivnih turnirjih in tekmovaljih. Tekmovalje v kajakah in kanujih na divjih vodah, kolesarji in še nekateri, trenutno še nimajo izdelanih osnutkov novih tekmovalnih sistemov. Tako lahko pri njih govorimo o statusu kvo. V pogovoru s predstavniki teh dveh društev smo spoznali, da ne čutijo potrebe po reorganizaciji tekmovalja, pač pa o reorganizaciji finansiranja. In še nekaj o šahistih. Le ti so si z osvojenim 3. mestom v II. republiški ligi pridobili pravico do nastopa v elitnem razredu. Žal trenutno o njihovi usodi še ne vemo ničesar.

Čeprav uvodoma nismo imeli namena komentirati nov tekmovalni sistem, pa vseeno beseda ali dve. Ljudje pravijo, da je vsak začetek težak. Če to upoštevamo tudi pri reorganizaciji športa pri nas, pa vseeno že lahko govorimo tudi o njegovi pomanjkljivosti. Če smo z reorganizacijo dosegli masovnost? (moški rokomet), pa je prav gotovo odprto vprašanje kvalitete. Zakaj? Kvaliteten razpored med bazo (področji) in republiški ekipami je več kot očiten. Ekipa, ki se bodo iz takšnih tekmovalj uvrstila v republiške lige, bodo tam le s težavo tudi obstale. Zato bodo prisiljene kvaliteten igralski kader iskati v bližnji in daljnji okolici. To pa je spet vprašanje, ki zahteva specifičen odgovor in upravičenost takšnih kooptiranj.

Prejo

Zanimalo vas bo

PRIŠLI V PODJETJE

Knaus Jože — kovinostrugar, Dračič Enes — odvažalec zmesi, Janc Nevenka — pomožna delavka v počitniškem domu Bohinj, Nuhanovič Alema — kontrolor stekla, Laznik Sanda — referent delavskega samoupravljanja, Kajzer Matej — pomočnik v avtomatski proizvodnji, Zmazek Antonija — delavka v skladišču kartonov, Malis Viljem II — pomožni delavec v TOZD IV, Džakonovič Ivan — vodja taljenja in priprave zmesi, Simonič Anton — cizeler, Pustišek Milan — cizeler, Bočko Branko — ključavničar, Lukjanovič Milka — kontrolor, Kovačič Boris — čistilec gorilcev, Plazar Alojzija — kontrolor stekla, Dacar Slavko — IV. nabiralec stekla, Milbauer Jože — kovinostrugar, Blagotinšek Izidor — pomočnik v avtomatski proizvodnji, Zupan Silvester — vzdrževalec v TOZD II, Dvornik Blaž — cizeler, Mikolič Brigita — pripravnik, Jazbinšek Danilo — električar, Marko Rudolf — menjalec klešč.

ODŠLI IZ PODJETJA

Kreež Ana — kontrolor stekla, Gavranovič Mirko — odnašalec stekla, Šinanovič Husein — jedkar s kislino, Zalaznik Bogdan — ročni pihalec, Česnik Franc — vodja strojev v TOZD II, Lapor-

nik Ivan — izmenski vodja, Hauptman Drago — cizeler, Glavič Ana — kontrolor stekla, Klanšek Alojz — nabiralec stekla, Cimperšek Alojz — nabiralec stekla, Vabič Alojz — strojnik v TOZD II, Tržan Boris — pomočnik H-28, Povše Pavla — vodja nakladalne skupine, Bevc Alojzija — jedkar s kislino, Ožek Zdenka — delavka v skladišču kartonov, Kalšek Breda — stekloslikarka, Miftari Šukri — odnašalec stekla, Tovornik Marija — skladiščna delavka, Poljan Marija — odnašalka stekla, Surtov Zoran — odnašalec stekla, Felicijan Friderik — odnašalec stekla, Keber Mirko — krogličar, Zgonjanin Marinko — pomočnik v TOZD II, Jelakovič Milja — kontrolor, Micin Ratko — delavec na kanalu, Dobrina Franc II — dostavljalec modelov, Gačnikar Karolina — čistilka v TOZD II, Kramžar Anton — odnašalec stekla, Žekar Silvo — odnašalec, Odžič Žarko — odnašalec, Hasičič Idris — odnašalec, Bajrani Džafer — voznik viličarja, Grbič Dušanka — kontrolor stekla, Bevc Gorazd — strugar.

UPOKOJENA

Lazar Janez — strojnik v kiskarni, Kunšek Ladislav — nabiralec stekla.

Še pomnite, tovariši

Svoboda je prečuden sad, ki ti ne pade v roke sam z drevesa. V vrhove strme, ki vihar jih stresa, sam moraš ponj, če rad ali nerad.

Te besede sem odkrila v neki zarumeneli knjigi. Čeprav so besede obledele, in če jih prebereš s tisto globoko, čustveno prizadetostjo in se nad njimi zamisliš, spoznaš tragiko in hrepenenje, ki ga izpuhtevajo črke.

Dolga in naporna je bila pot, ki so jo prehodili naši očetje in matere, preveč grozna je bila ta pot, preveč solza je bilo pretočenih, preveč žalosti... Njihova srca so bila do vrha napolnjena z grenkim pelinom.

Se pomnite, tovariši in vsi, ki ste pretakali kri za boljši jutri, kako bilo je sleherno jesen, kako ste verovali, spomladi se bo vzdramilo v ljudeh.

Koliko krvi je preteklo, predno so do tega spoznanja, ki ga je Kajuh izrazil v pesmi, prišli vsi.

Štiri leta so se tolkli, pa so se vendar pretolkli skozi temo. 6. aprila 1941 so nemški bombniki stresli svoj uničujoči tovor nad mestom ob Donavi.

Rojstvo novega dne je mesto pričakalo v ruševinah, ki so vpile po upor in maščevanju.

Jugoslovanskemu narodu je bila zapisana smrtna obsodba. Bodočima predstojnikom nemške civilne vlade na Štajerskem in Gorenjskem je tiran človeštva zapovedal, naj mu to deželo napravita spet nemško.

Tudi Italijani in Madžari so na svojem krvavem plenu razpredli mreže uničenja vsega, kar je govorilo slovenski kulturni.

Se še spominjate tistih mrkih obrazov, iz katerih je zevala glo-

boka mržnja do ubogega slovenskega naroda, in privrženost s fanatizirani firerjevimi vojski.

Začelo se je najtežje obdobje Slovenev.

Cankar je zapisal:

Kolikor je dolin in kotlin po tej lepi deželi, ne zdržale bi vse tiste krvi, ki je bila prelita. Komaj si se rodil, že si postal suženj, suženj med narodi. Močan si, o močan: 1500 let že krvaviš, vendar izkrvavel ne boš. Tisočkrat ranjen, v trpljenju ubiti, komaj zmaješ z rameni pod težko sovražno pestjo.

In prišel je tisti dan, ko se je iz tisoč in večletne zaknelosti rodil pravi boj, ki je zlomil krila jeklenim hitlerjevim fanatikom.

Zidovi ječ in taborišč so bili okrvavljeni s slovensko krvjo, ljudje so objokovali svoje mrtve.

Ljudstvo je trpelo, pa je z vero v lepšo bodočnost vse pretrpelo, čeprav je trpljenje izsekalo globoke brazde v njihovih srcih.

Še pomnite, tovariši, legendarnih pohodov, se spominjate naših pesnikov, ki so nas s pesmijo bodrili in nam hromili misel na smrt, lakoto, mraz...

Še pomnite, tovariši, tiste hude zime, ko je bilo snega do kolen, se spominjate rosne pomladi, ki ste jo dočakali nekje nad hrastniško dolino, še v vas tli spomin na poletje, na tisto toplo noč ob tabornem ognju in zlati jeseni...

Hudi boji so utrujali borce. Vsako minuto, vsako uro, dan so trepetali za svoje življenje. Mnogim je grob skopala granata, strel pretrgal nit življenja...

Toda Hitler je bil poražen. Majhen narod, po katerem so (Nadaljevanje na 12. strani)

NAGRADNA KRIŽANKA

	MALHA, BISAGA	LUKA V ALŽIRIJI	POSEST	PROMILE	POLI-GAMIJA	DIVJE GOVEDO	OPORIŠČE Z.D.A. NA PACIFIKU		POŽELEJNE		ALBERT PAPLER	NASKOK, ATAKA	OSNOVNA KOLIČINA, MERA	SESTAVIL: KARLI DREMEL	5	OGRADA ZA SVINJE	LIST, DREVO, SIMBOL SLOVANSTVA	NEMŠKI AVTO	EGIPTOVSKI BOMBAŽ
GLAVNO MESTO SRI LANKE																			
NAME-SCENEČ, PISAR V URADU																			
VRSTA METULJA																			
SOFOKLEJEVA TRAGEDIJA																			
	ČLOVEK SLADKIH BESED	PREBIVALCI SOSEDE DRŽAVE	OBRAT ZA PRIDOBIVANJE SOLI																
ŠČINKAVEC																			
KRAJ NA GORENJSKEM																			
NAJDIŠČE MLAJŠE ŽELEZNE DOBE V SVICI																			
BODIKA, BOŽJI LES																			
ZVEZNI INSTITUT																			
POGAN																			
GLAVNO MESTO KENIJE																			
1																			
STRUPENA SPOJINA OGLJIKA IN DUSIKA																			

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada: 50 din
2. nagrada: 30 din
- 3.—7. nagrada: po 20 din

Izretek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do petka 22. oktobra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v prejšnji številki, smo prejeli 60 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (50 din): GOŠLER NADA

2. nagrada (30 din): POVŠE VI-LI

3.—7. nagrado (po 20 din) prejmejo:

KOLŠEK MAGDA
RANCINGER LUDVIK, upok.

BARIČ ALOJZIJA

RESTAR IVAN, upok.

BARIČ ADOLF

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: klarinet, zvbitev, lastnina, kardana, som, Ana, kvadrat,

R. N., tla, D. T., vročekrvnica, oer, navje, Bjelovarčanka, ondatra, lar, No, V. C., otka, S. J., neofašist, levkocit, kit, tri, A. V., e-

leat, Francis, Črna, koc, Nat, a-orta, žir, I. D., osmica, ptica, teater, Amati, Rezika, Ojstrah, arij, Avilov, Sato, kopnina, naloga.

HUMOR

Ko so naši kegljači zasedli na koncu tekmovalnj »samo« tretje mesto, je nekdo to komentiral takole:

»Saj niso profesionalci, delati in tekmovati je pa res prenaporno.«

Nogometiši Zaječara so tokrat razočarali. Prvo mesto je šlo po vodi. Njihov zvesti navijač je neuspeh svojih ljubljencev ocenil takole:

»Tovariši, to ni Dinamo!«

Eden glavnih organizatorjev Ranko Jankovič-Belmondo iz Pančeva je bil tudi tokrat glavni. Predvsem v družbi.

Naš vodja je dobil v študentskem centru kar primer-no sobo. Na vratih je bila namreč nalepka z napisom: »SMIRI ŽIVCE!«

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše drage podnajemnice

MIHAELE KLEPEJ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in rože, godbi in pevskega zboru DPD »Svoboda II« za žalostinke, govorniku tov. Premecu, sindikatu in upravi steklarne za vence ter vsem, ki so drago pokojnico spremljali v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Zalujoča družina Klenovšek

Še pomnite, tovariši

(Nadaljevanje iz 11. strani)

vedno vsi hodili, ga topli, plivali vanj, je pokazal roge velikemu in mu zadal poraz.

Trideset let je preteklo od vsega hudega. Grenak in grd je spomin na prestano trpljenje.

Zivimo v času, ki ne dopušča počitka. Vsi stremimo za boljšim

življenjem in v naših glavah utripa misel, kako bomo živeli jutri. Zatorej spomnimo se kdaj na dolgo in uspešno pot, ki so je prehodili naši očetje pod vodstvom tov. Tita in katere dosežke uživamo sedaj mi.

Manja Podkoritnik
Hrastnik